

Regiobeeld Noordoost-Brabant Maart 2020

10-03-2020

ZORG
KANTOOR

Opbouw Regiobeeld

0. Samenvatting
1. Samenwerkingsagenda met regiogemeenten
 - A. Ouderenzorg
 - B. GGZ
 - C. Preventie
2. Acute Zorg
3. Regiobeeld in getallen
 - A. Ouderenzorg
 - B. GGZ
 - C. Preventie
 - D. Acute zorg
 - E. Overige 1e en 2e lijnszorg
4. Overige regiokenmerken

Samenvatting opgave Noordoost-Brabant

Ouderenzorg:

- in de komende jaren verdient het behoud en de werving van nieuwe arbeidskrachten aandacht gezien de toename van het aantal ouderen
- de doorstroming vanuit het ziekenhuis wordt hierdoor belemmerd
- aandacht voor mensen met dementie in de thuissituatie

GGZ:

- langere wachttijden voor meerdere behandelvormen GGZ-problematiek, waaronder aandachtstekort- en gedragsstoornissen en persoonlijkheidsstoornissen

Preventie:

- stijgend aantal inwoners met overgewicht
- aantal leefstijlcoaches beperkt

Acute Zorg:

- grotendeels op orde, geen negatieve uitschieters

Het beeld van de ouderenzorg

Vergrijzing, ontgroening & arbeidsmarktproblematiek	Doorstroom kwetsbare ouderen in de zorgketen	Dementie volksziekte nummer 1
<p>De periode 2020-2040 wordt de regio geconfronteerd met een sterke toename van het aantal ouderen (vergrijzing). Hierdoor is behoud en werving van voldoende personeel ook naar de toekomst toe een belangrijk aandachtspunt</p>	<p>Ouderen kunnen grotendeels binnen de treetnorm terecht voor verpleeghuiszorg of passende zorg in de thuissituatie. Toch liggen ouderen gemiddeld wat langer onterecht in het ziekenhuis (verkeerde bed problematiek) en is sprake van vertraagde doorstroming</p>	<p>Het aantal mensen met dementie stijgt de komende jaren fors, hetgeen aandacht vraagt voor nieuwe vormen van ondersteuning van deze mensen om hen zo lang mogelijk verantwoord thuis te kunnen laten leven</p>

Onze belangrijkste opgave

Samen met alle ketenpartners (aanbieders van zorg en gemeenten) oplossen van de bestaande capaciteitsproblemen in de regio door:

1. aanpak van de arbeidsmarktproblematiek
2. herstel van de noodzakelijke doorstroom in de keten van ouderenzorg
3. alternatief vormen van aanbod te ontwikkelen voor mensen met dementie in de thuissituatie

... tijdig en passend aanbod voor kwetsbare ouderen

Het beeld van de GGZ

Langere wachttijden	Een nieuwe perspectief voor GGZ cliënten
<p>In de regio zien we voor meerdere behandelvormen voor volwassenen en kinderen langere wachttijden, m.n. aandachtstekort- en gedragsstoornissen, persoonlijkheidsstoornissen en eetstoornissen</p>	<p>Overgang van cliënten die nu beschermd wonen van Wmo naar Wlz vereist samenwerking tussen zorgkantoor, gemeenten en aanbieders om de zorgvrager minimaal te belasten met de effecten van deze wettelijke verandering</p>

Onze belangrijkste opgave

Samen met alle ketenpartners (aanbieders van zorg en gemeenten) oplossen van GGZ-problematiek door:

1. aanpak wachtlijstproblematiek door innovatieve samenwerking
2. aanpak van de arbeidsmarktproblematiek

... tijdig en passend aanbod voor mensen met GGZ-problematiek

Het beeld van preventie

Primaire preventie	Secundaire preventie
Overgewicht in de regio stijgt meer dan landelijk. Deze ontwikkeling vraagt aandacht. Beschikbaarheid van leefstijlcoaches lijkt voldoende.	VGZ is samen met de gemeenten Meijerijstad, Uden en Veghel aan het onderzoeken hoe invulling te gaan geven aan een preventie-aanpak.

Onze belangrijkste opgave

Samen met ketenpartners onderzoeken op welke wijze gezondheidsproblemen vanuit de burgers, met name overgewicht, preventief kunnen worden voorkomen dan wel aangepakt.

... beschikbaarheid van preventief aanbod in de regio, gericht op leefstijlverbetering

Stand van zaken Acute Zorg

Afkortingen:

R = Representatie
 CO = Congruentie
 CR = Concurrentie

wa	Regio	Eerste marktleider	Tweede marktleider	Derde marktleider	Check 2 ^e e/o 3 ^e marktleider	HAP (R)	Ambulance (R)	Acute GGZ (R)	Farm. spoedzorg (R)	Wlz-crisis (R)	ELV (CO)	Deelname ROAZ (CO)	SEH incl. trauma (CR)	Acute verloskunde (CR)
9	Haaglanden	CZ	Menzis	-	✓	😊	😞	😞	😊	😞	😞	😊	😞	😊
10	Kennemerland	ZK	VGZ	-	✓	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
11	NO-Brabant	VGZ	CZ	-	✓	😊	😞	😊	😊	😞	😞	😊	😊	😊

Regiobeeld Noordoost-Brabant in getallen

10-03-2020

ZORG
KANTOOR

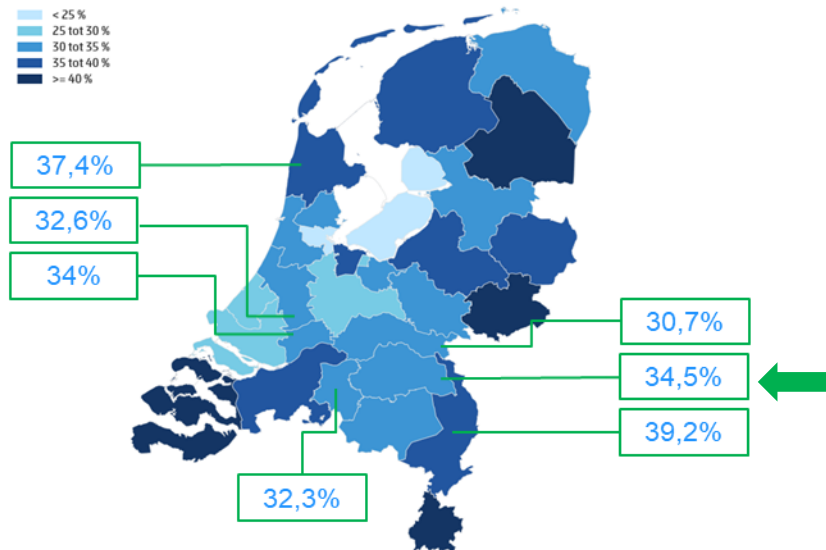
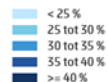
Onderbouwing van de opgave

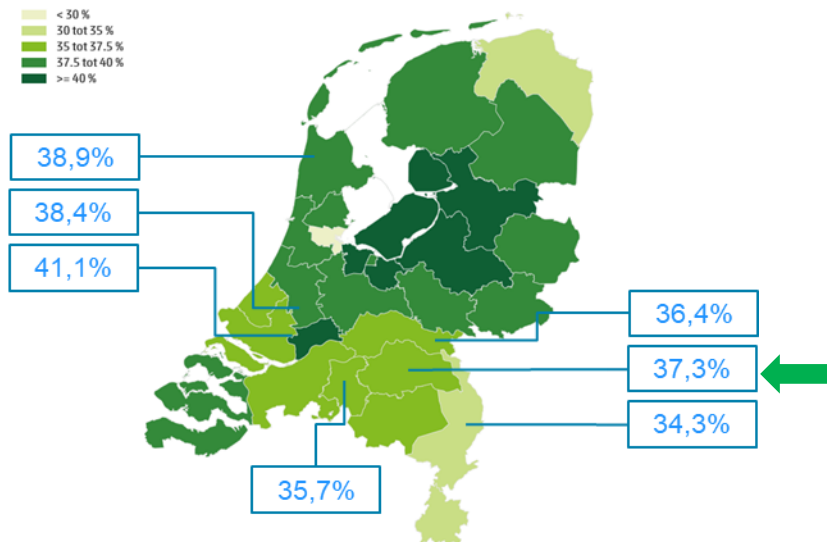
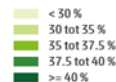
Ouderenzorg

Vergrijzing en vergroening gemiddeld

Grijze druk

Groene druk

Selecteer een periode:

2019

De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder en het aantal personen van 20 tot 65 jaar. Toelichting Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van de ouderen tot het werkende deel van de bevolking

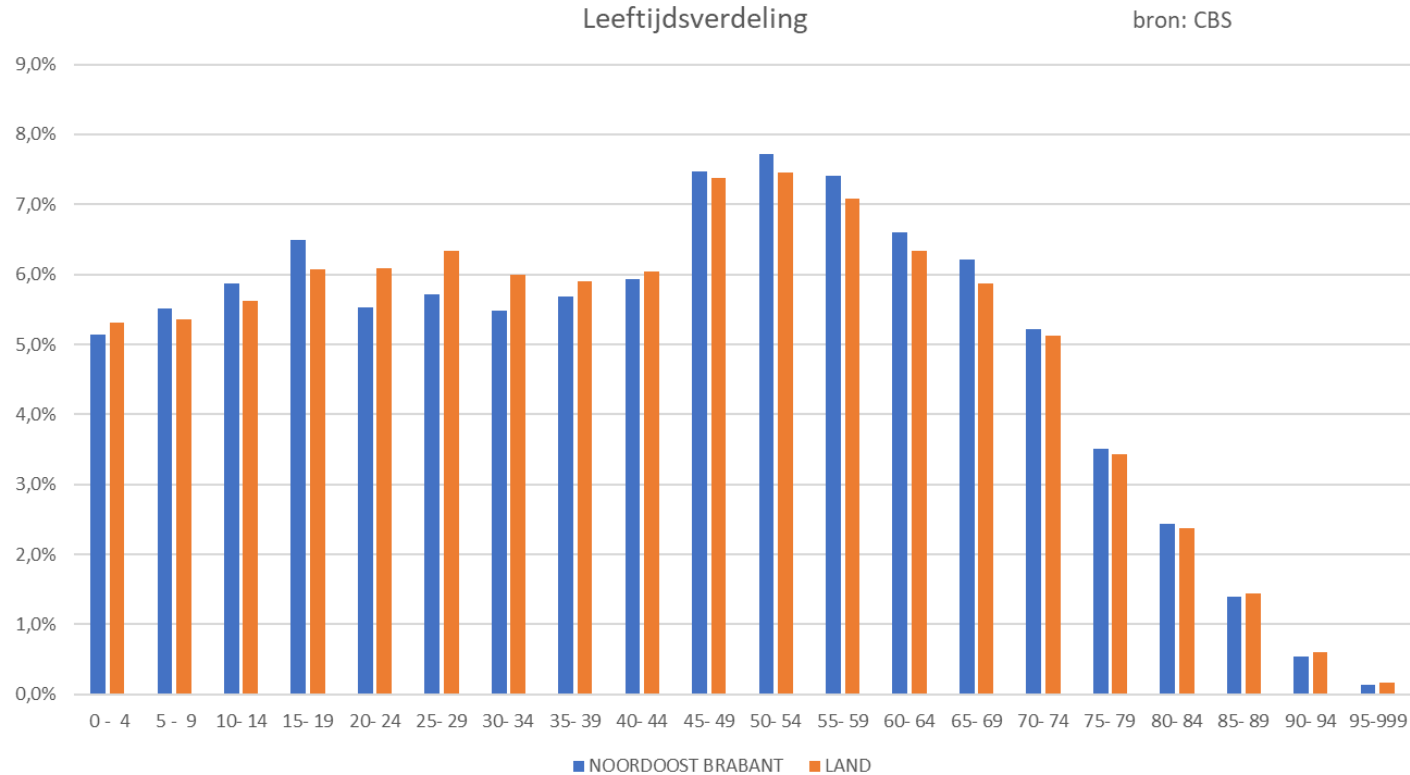
Selecteer een periode:

2019

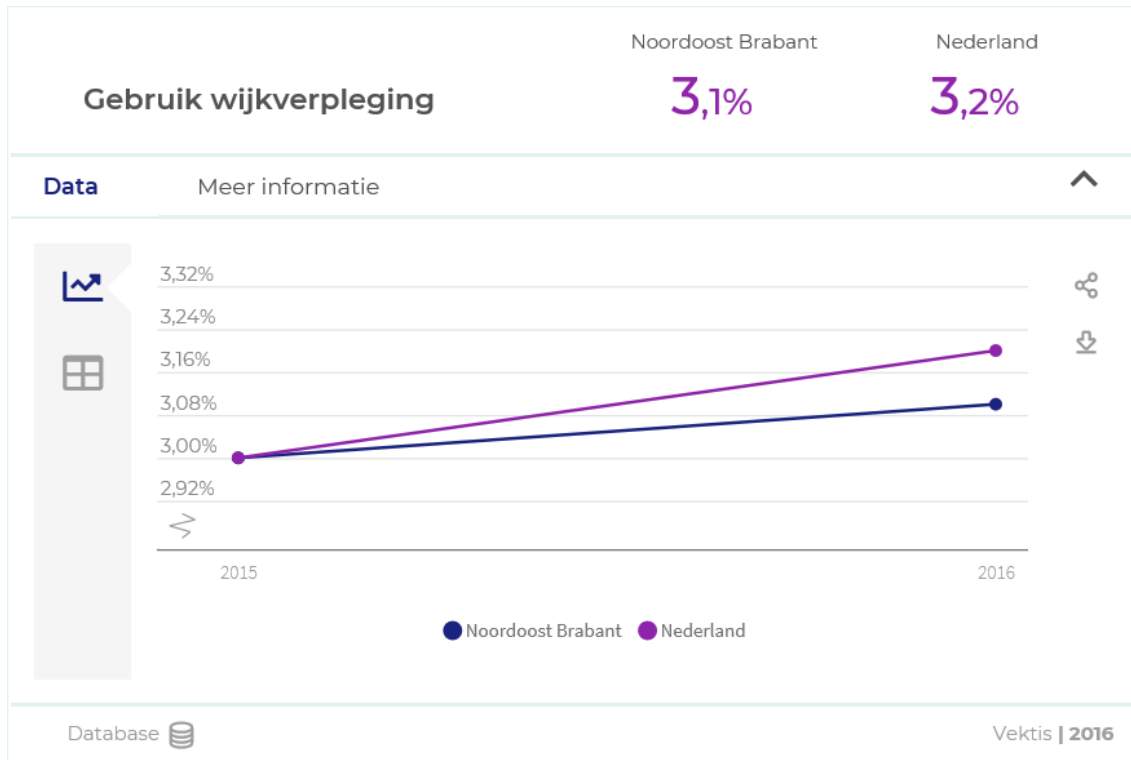
De verhouding tussen het aantal personen van 0 tot 20 jaar en het aantal personen van 20 tot 65 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van de jeugd tot het werkende deel van de bevolking

Bron: CBS

Anticiperen op groeiend aantal ouderen

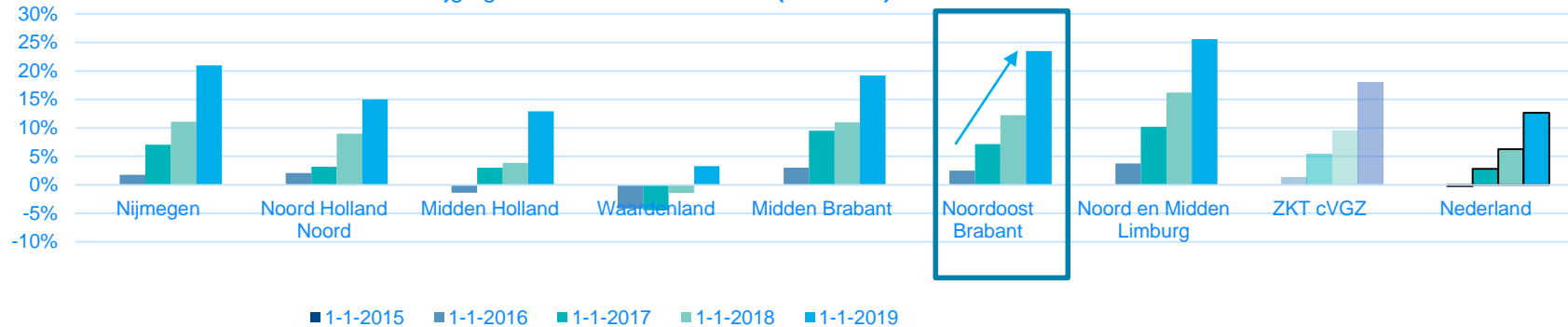
Gebruik wijkverpleging neemt toe

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Aantal indicaties Wlz voor V&V stijgt

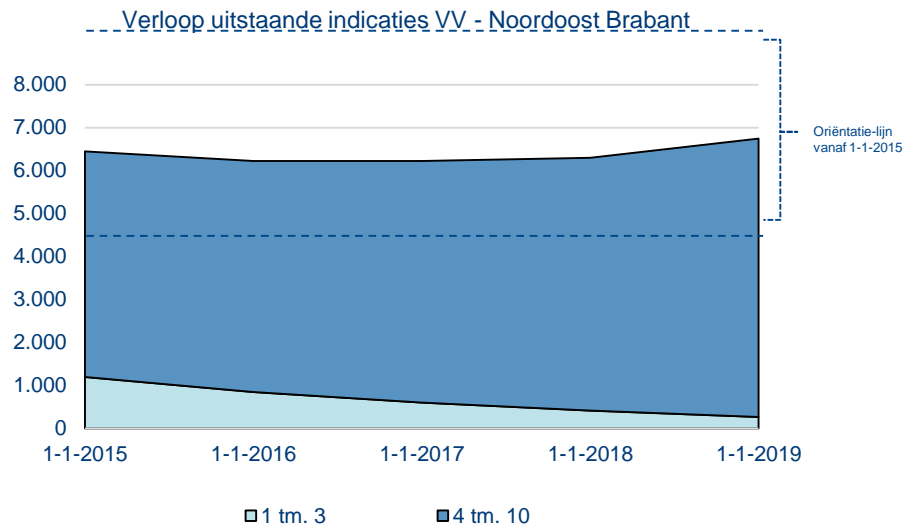
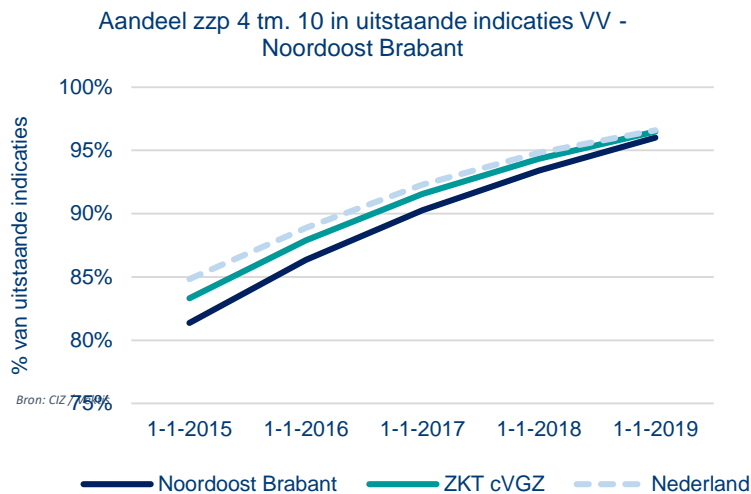
Cumulatieve stijging uitstaande indicaties VV (4. tm. 10) t.o.v. 1-1-2015

Region	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019
Nijmegen	3.975	4.045	4.255	4.415	4.809
Noord Holland Noord	4.855	4.955	5.010	5.290	5.584
Midden Holland	1.810	1.785	1.865	1.880	2.044
Waardenland	3.455	3.310	3.300	3.405	3.569
Midden Brabant	3.785	3.900	4.145	4.200	4.511
Noordoost Brabant	5.245	5.375	5.620	5.885	6.476
Noord en Midden Limburg	4.165	4.320	4.590	4.840	5.231
ZKT cVGZ	27.290	27.690	28.785	29.915	32.224
Nederland	139.375	139.030	143.300	148.110	157.008

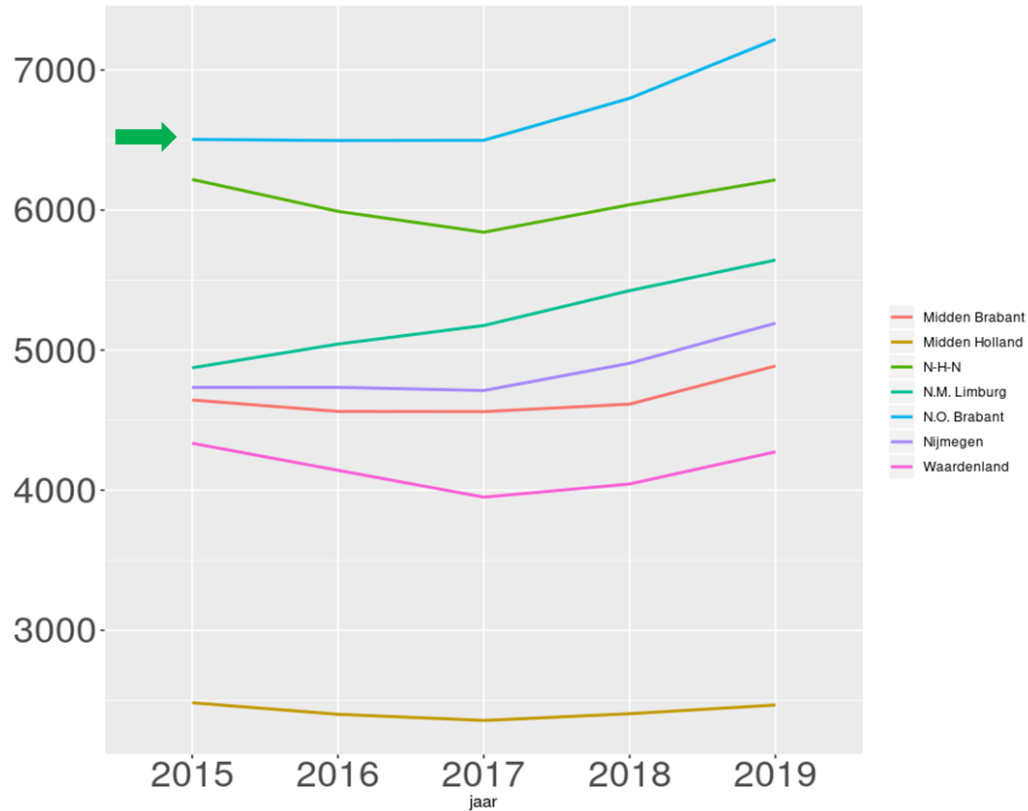
Zowel landelijk als binnen ZKT cVGZ is sprake van een groei in de uitstaande VV indicaties (VV4 t/m VV10). In Noord-oost Brabant bedraagt deze groei per 1-1-2019 23% t.o.v. 1-1-2015. Dit is een grotere stijging dan zowel landelijk (13%) als binnen ZKT cVGZ gemiddeld (18%) te zien is.

Zorgvraag Wlz en V&V

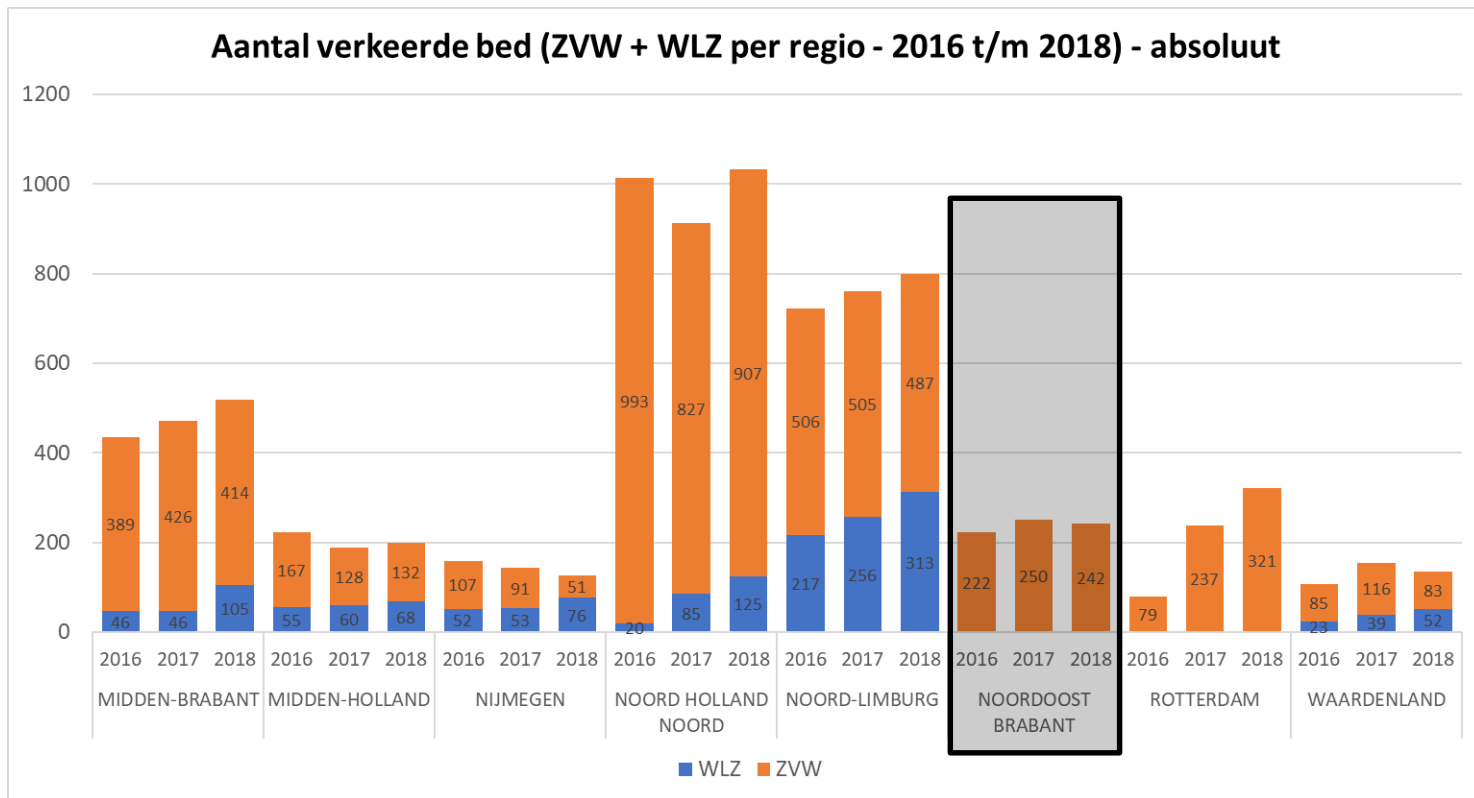

In Noordoost Brabant was het aandeel zzp 4 t/m zzp10 bij aanvang van de Wlz lager dan het landelijke en het ZKT cVGZ gemiddelde. Per 1-1-2019 is dit verschil nagenoeg verdwenen. In totaliteit is het aantal uitstaande indicaties (1VV t/m 10VV) in Noordoost Brabant per 1-1-2019 met 5% toegenomen t.o.v. 1-1-2015

Gemiddeld aantal cliënten V&V stijgt

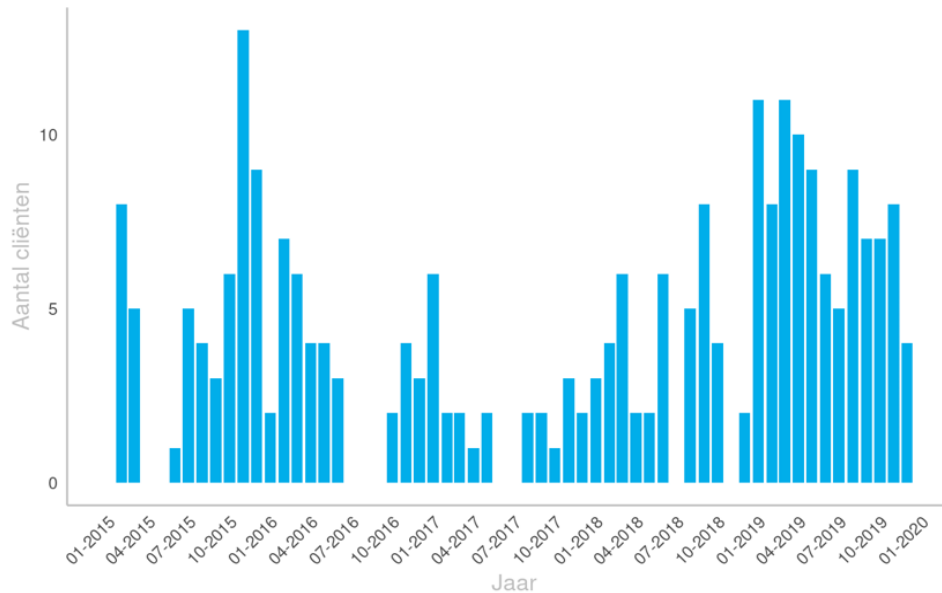
Verkeerde bed problematiek beperkt

Ziekenhuiszorg – verkeerde bed Wlz

Aantal cliënten op verkeerde bed over tijd

Regio Noordoost Brabant

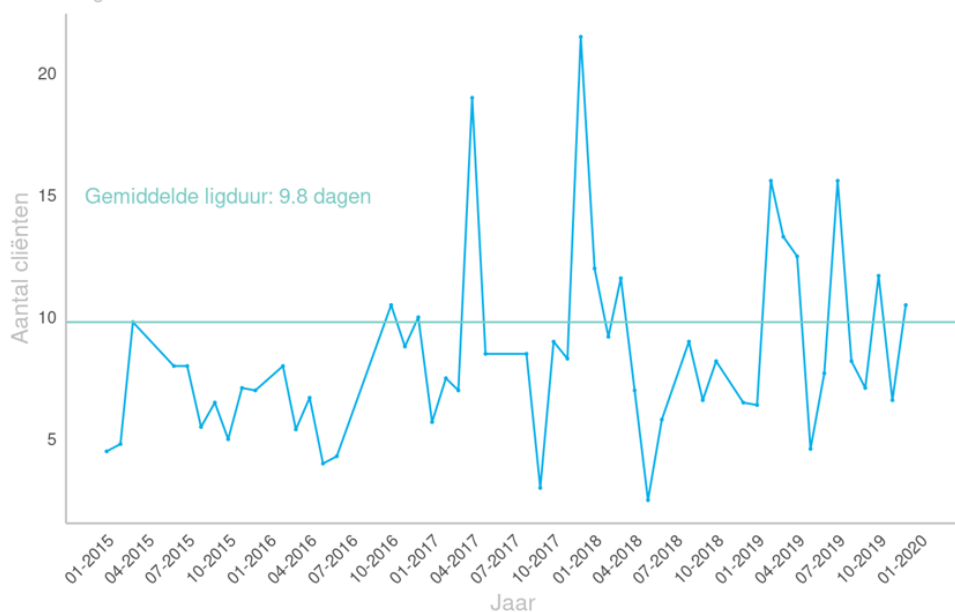

Het zogenaamde 'verkeerde' bed probleem kent pieken en dalen, maar is beperkt bij Bernhove, Jeroen Bosch en Pantein tesamen

Ziekenhuiszorg (ligduur verkeerd bed Wlz)

Gemiddeld aantal ligdagen per maand

Regio Noordoost Brabant

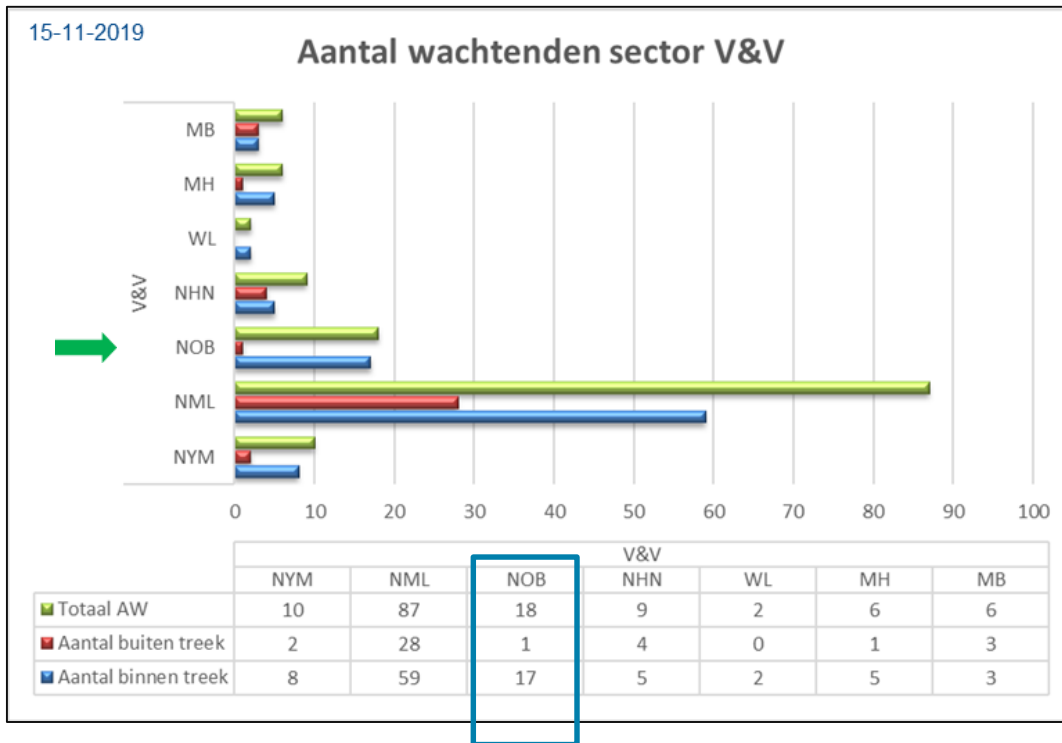

De gemiddelde ligduur van een verkeerde bed patiënt (Wlz) inde afgelopen jaren van Jeroen Bosch, Pantein en Bernhove bedraagt bijna 10 dagen.

Het aantal patiënten is redelijk stabiel met flinke uitschieters.

Bron: Declaraties verkeerde bed Wlz geïndiceerden Jeroen Bosch, Pantein en Bernhove over een periode vanaf 1-1-2015 tot en met 1-8-2019, ingediend bij het Zorgkantoor

Wachttijden verpleeghuizen

94%

van de wachtende mensen krijgt de noodzakelijke zorg binnen de Treeknorm!!

Zwaartepunt Wlz op ZZP 5...

feiten over dementie

Dementie is een syndroom dat wordt veroorzaakt door een hersenaandoening of hersenziekte. Als gevolg hiervan kan iemand steeds minder goed zelfstandig functioneren. Er is geen genezing mogelijk voor dementie. Uiteindelijk overlijdt een patiënt aan de gevolgen van dementie.

De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer (70%).

8

jaar

1. Dementie
2. Longkanker
3. Hartinfarct

Aantallen

Het aantal mensen met dementie is door de vergrijzing verviervoudigd. Van 50.000 in 1950 tot ruim 270.000 nu. Het aantal zal de komende 25 jaar verdubbelen tot meer dan een half miljoen.

Impact op de samenleving

Dementie is de volksziekte met de hoogste zorgkosten. Door de sterke toename van het aantal mensen met dementie zullen de zorgkosten en belasting op de samenleving stijgen.

4,8 miljard

In 2015 bedroegen de zorgkosten 4,8 miljard, 5% van de totale gezondheidszorgkosten.

De zorgkosten van dementie stijgen met 2,9% per jaar.

+65 +80 +90

10% 20% 40%

I op de 3 vrouwen krijgt dementie in haar leven. Bij mannen is dit 1 op 7.

5

mensen/uur

Ieder uur komen er in Nederland 5 mensen met dementie bij.

Impact op de patiënt

Dementie is volgens artsen en onderzoekers de volksziekte met de hoogste ziektebelasting voor de patiënt.

Impact op mantelzorgers

Er zijn 300.000 mensen die zorgen voor iemand met dementie die thuis woont. De helft combineert de mantelzorg met een baan en/of de zorg voor kinderen.

65 jaar

De gemiddelde leeftijd van mantelzorgers is 65 jaar, en 70% is vrouw.

20

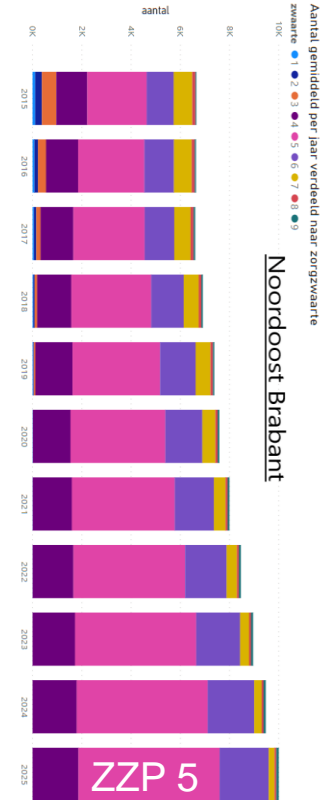
uur/week

Gemiddeld geven mantelzorgers 20 uur per week zorg, gedurende 5 jaar.

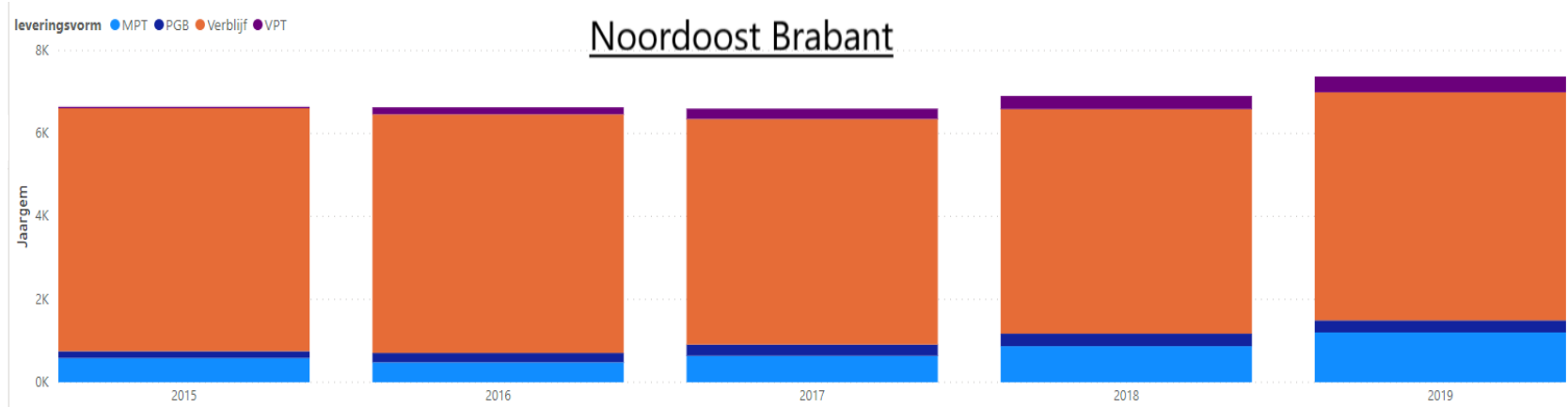
54%

54% van de mantelzorgers van mensen met dementie is zwaar belast. Daarvan is 4% overbelast.

Beschermd wonen met intensieve dementiezorg

Beperkte stijging MPT en VPT in Wlz

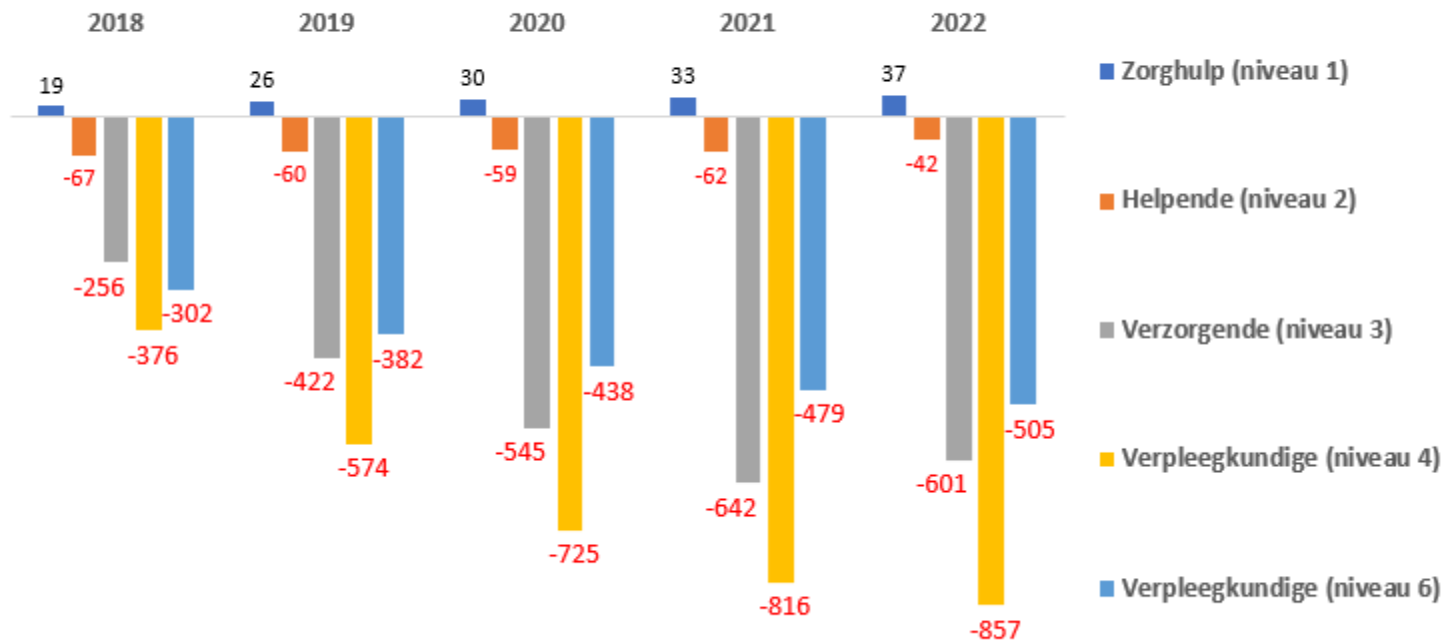
Per jaar het gemiddeld aantal cliënten dat in een maand een zorgtoewijzing heeft (VV) bij een zorgaanbieder gecontracteerd in de regio Noordoost Brabant. Bron: VGZ intern (iWlz/AZRnl).

... alternatieven voor volwaardige Wlz zorg thuis

Zorgelijk vooruitzicht arbeidsmarkt

Vraag-aanbodconfrontatie:
Verzorgend en verplegend personeel

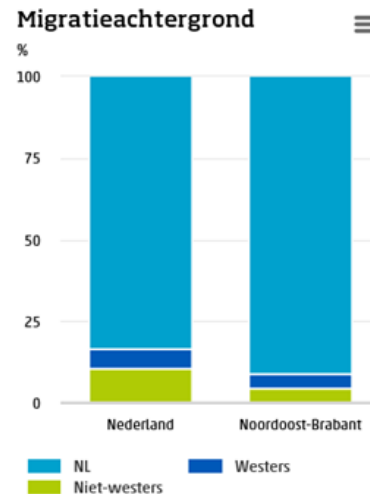
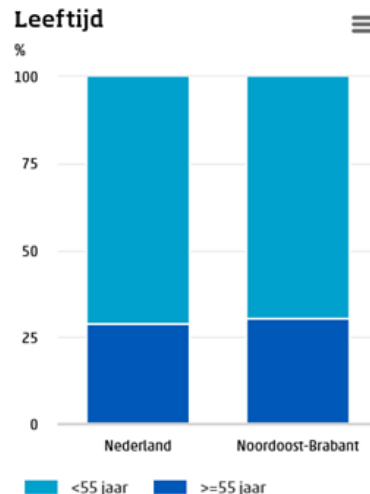
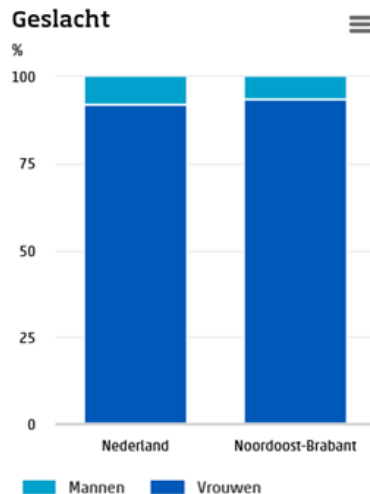
NOORDOOST-
BRABANT

Copyright © PRISMANT

Werknemers VVT: ruim 25% is 55+

Werknemers in Noordoost-Brabant

Selecteer een periode:

2019 2e kwartaal

Selecteer een branche:

Verpleging, verzorging en thuiszorg

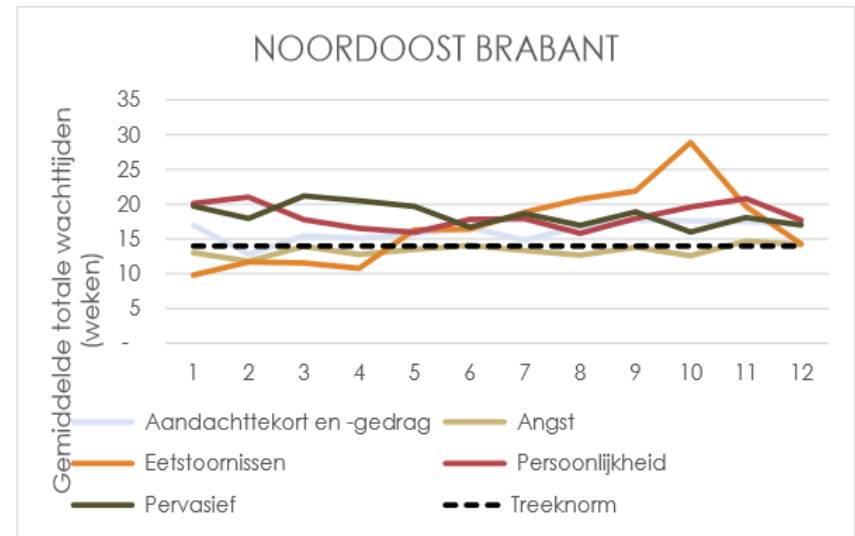
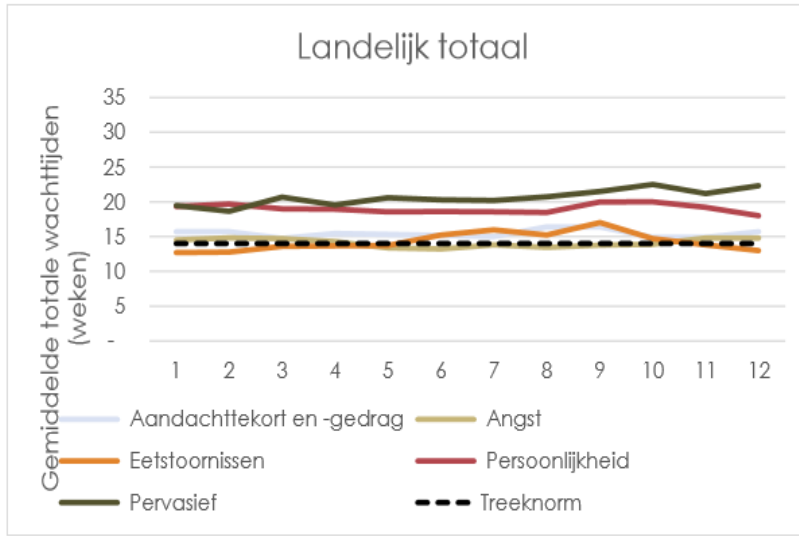
Bron: CBS - AZW-StatLine - Werknemers met een baan in de zorg en welzijn; persoonskenmerken, regio

Onderbouwing van de opgave

Geestelijke Gezondheids- Zorg

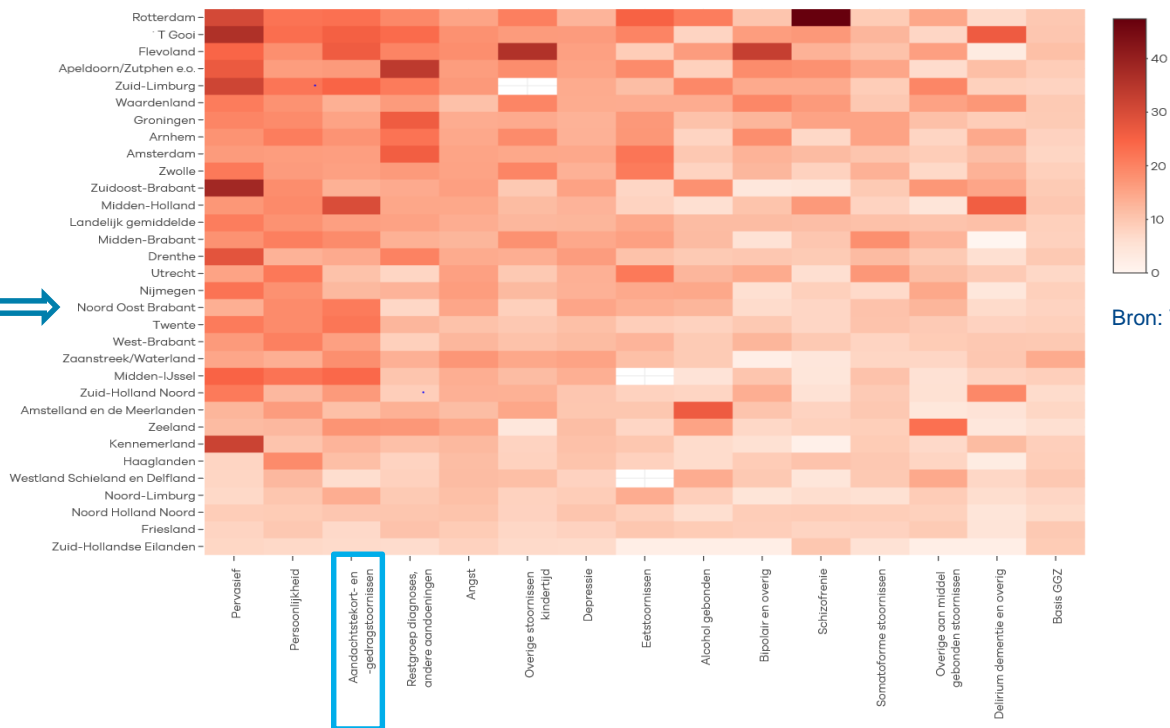
Wachttijden in de GGZ

... mensen met eetstoornissen, pervasieve - en persoonlijkheidsstoornis, en aandachtstekort - en gedragsstoornissen wachten langer dan gewenst op passende

zorg

Landelijke wachtlijsten GGZ

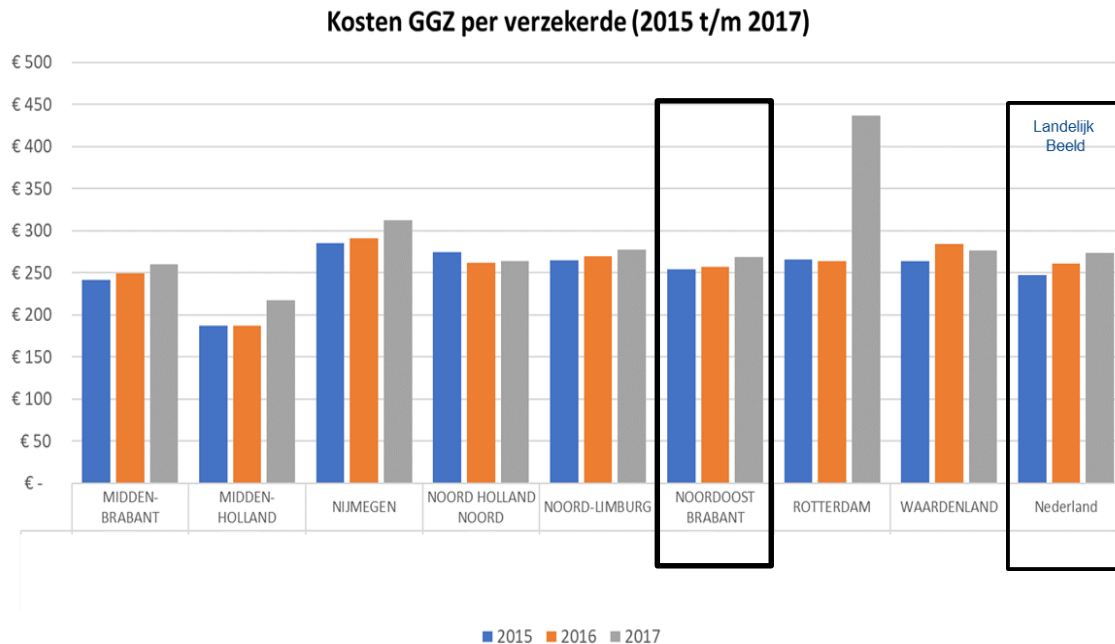
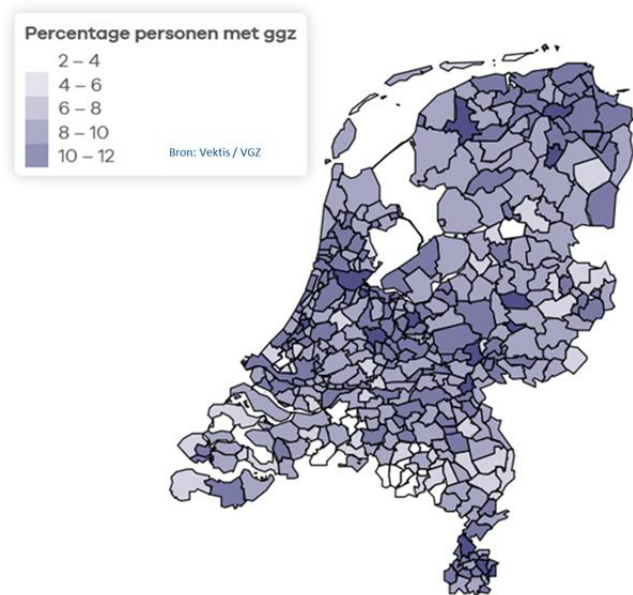

Bron: Vektis Q4 19

Het landelijk wachtlijstoverzicht laat het beeld zien van de regio's en patiëntgroepen waar de wachttijden **het kortst** zijn (**rechtsonder**) en waar ze het langst zijn (linksboven). De weergegeven wachttijd is de som van de gemiddelde aanmeldwachttijd en de gemiddelde behandelwachttijd. Om het gemiddelde te bepalen is de wachttijd per diagnosegroep en aanbieder gewogen met het aantal patiënten van de betreffende diagnosegroep dat de aanbieder jaarlijks behandelt.

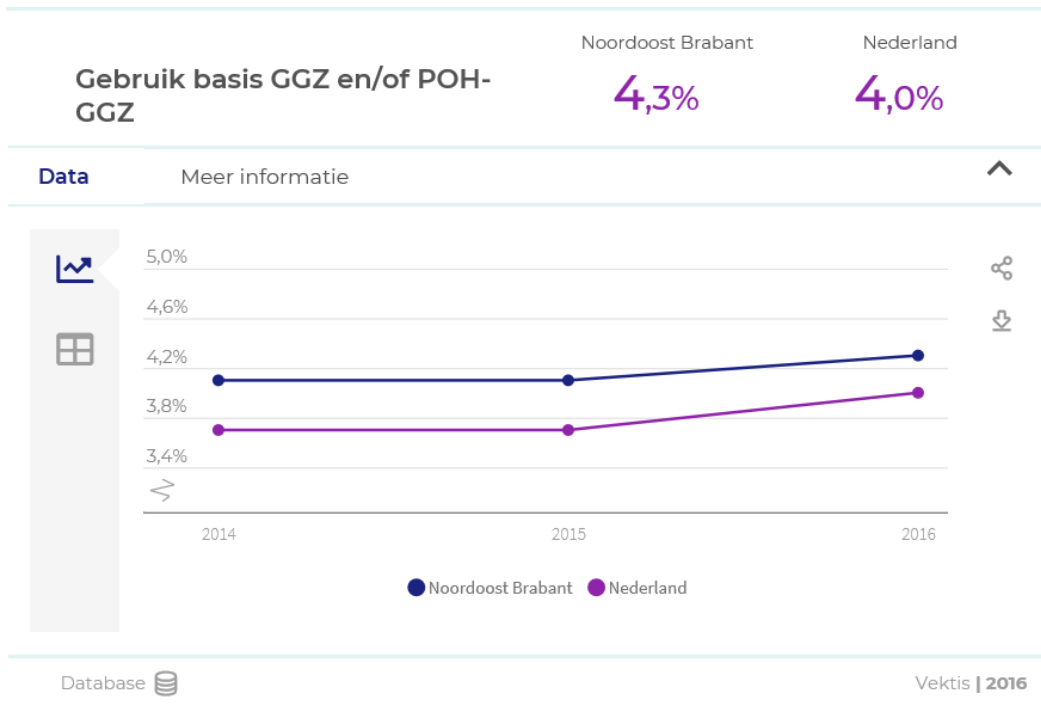
GGZ hulp deels tijdig beschikbaar, deels niet

Kosten GGZ per verzekerde stijgen

... en wijken niet veel af van het landelijke beeld

Gebruik basis GGZ hoger dan landelijk

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Personeelstekort in de GGZ

Tabel 1 Krapteberoepen in de ggz /landelijk

Beroepsgroep <small>Bron: GGZ Nederland 2018</small>	Huidig aantal werknemers	Tekorten 2018	Cumulatieve tekorten 2020
Psychiaters	2290	270	480
Gz-psychologen	6810	540	950
Klinisch psychologen	1780	90	150
Verpleegkundig specialisten	600	50	90
Hbo-verpleegkundigen	7330	760	1310
Mbo-verpleegkundigen	10570	680	1070

55%
van de organisaties heeft
**moeilijk vervulbare
vacatures**
Bron: AZW

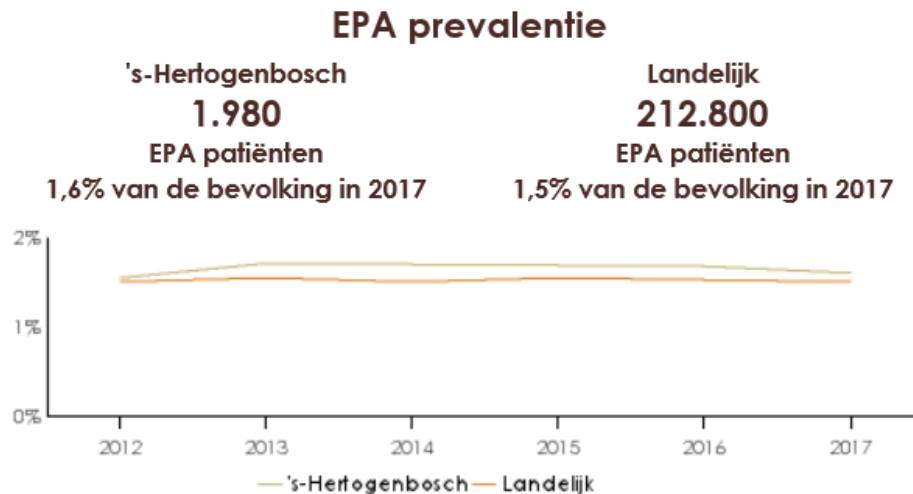
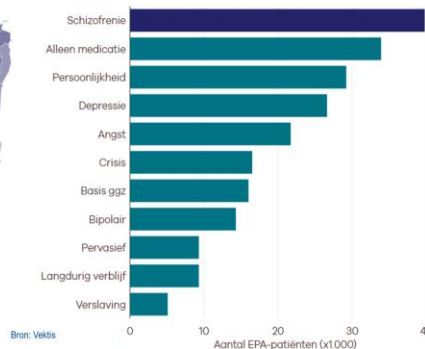
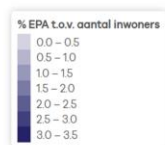
Een kort vacature-onderzoek
leert dat de situatie in
Noordoost-
Brabant geen uitzondering
vormt op dit landelijke beeld

50 vacatures medio
februari bij grote
GGZ-aanbieder in de
regio

Verpleegkundig Specialist
ADHD/ASS
Wij zoeken uitbreiding
van ons team ADHD/ASS

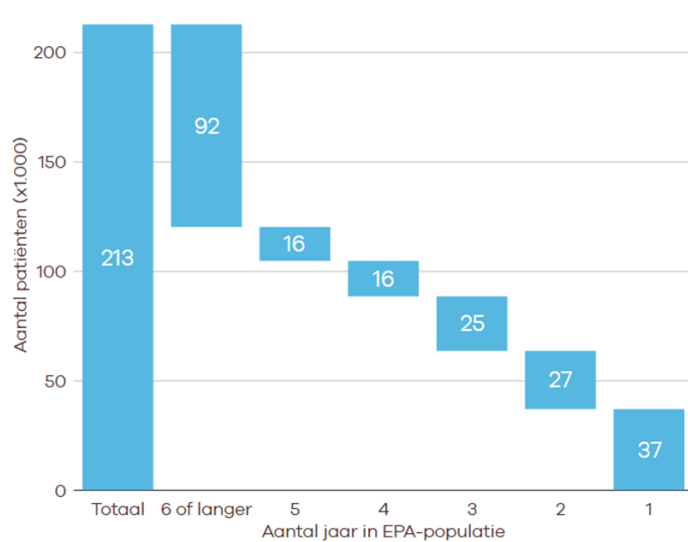
Langdurige Zon
Locatie: Venray

% EPA ten opzichte van aantal inwoners

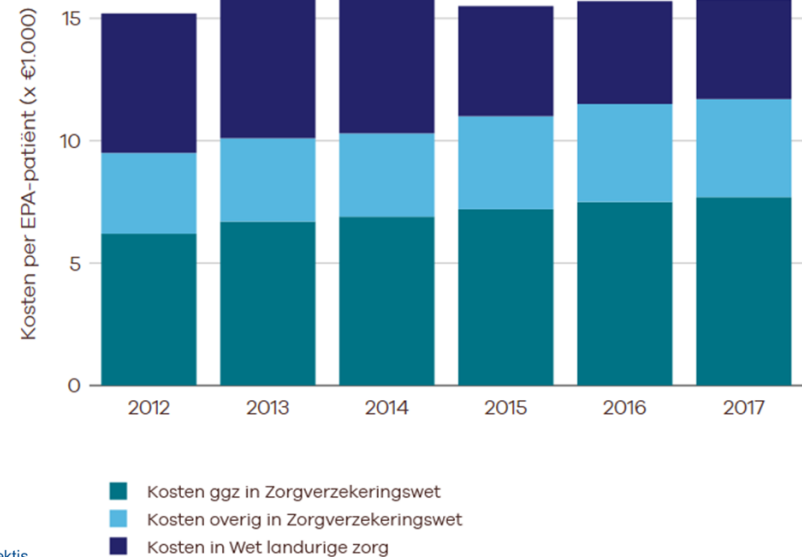

% EPA in 's-Hertogenbosch iets hoger dan landelijk

EPA doelgroep vereist afstemming

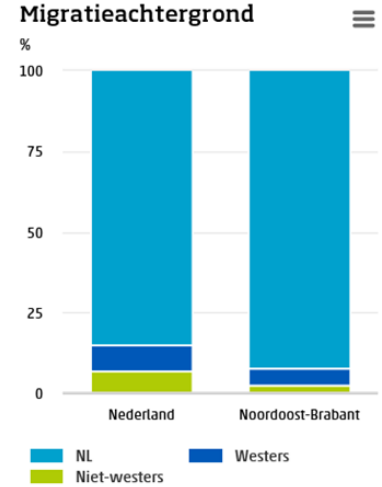
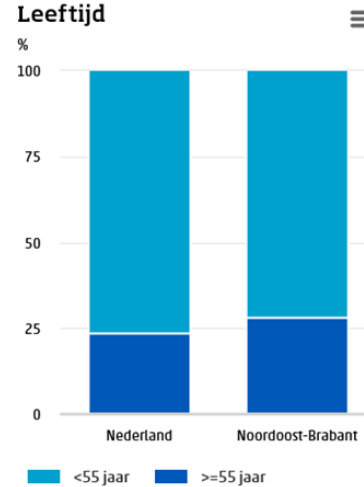
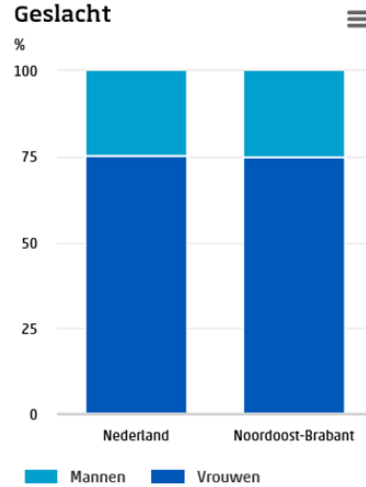
Bron: Vektis

Behandeling, begeleiding en ondersteuning uit verschillende domeinen vereist afstemming tussen deze domeinen voor optimaal resultaat

Werknemers GGZ: ruim 25% is 55+

Werknemers in Noordoost-Brabant

Selecteer een periode:

2019 2e kwartaal

Selecteer een branche:

Geestelijke gezondheidszorg

Bron: CBS - AZW-StatLine - Werknemers met een baan in de zorg en welzijn; persoonskenmerken, regio

Onderbouwing van de opgave

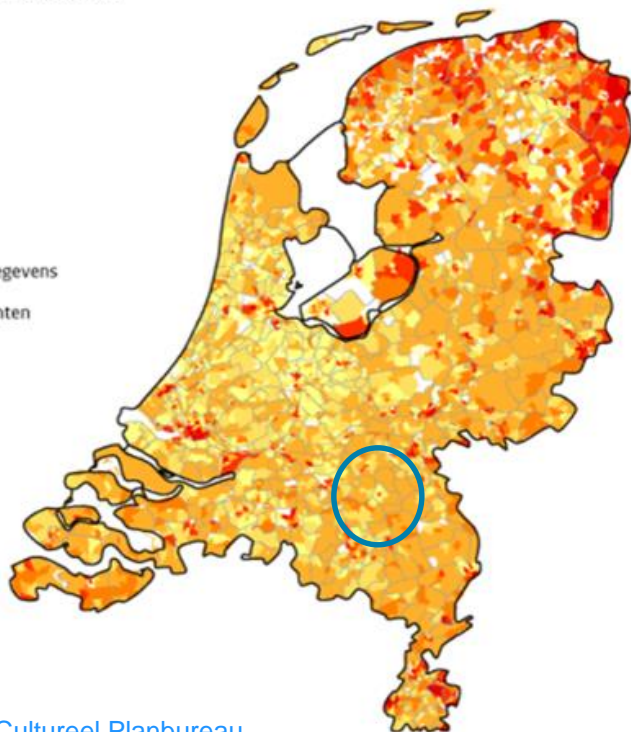
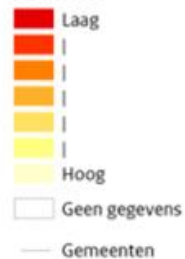
Preventie

Sociaal economische status 'middel'

Sociaaleconomische status 2017

Per vierpositie postcodegebied

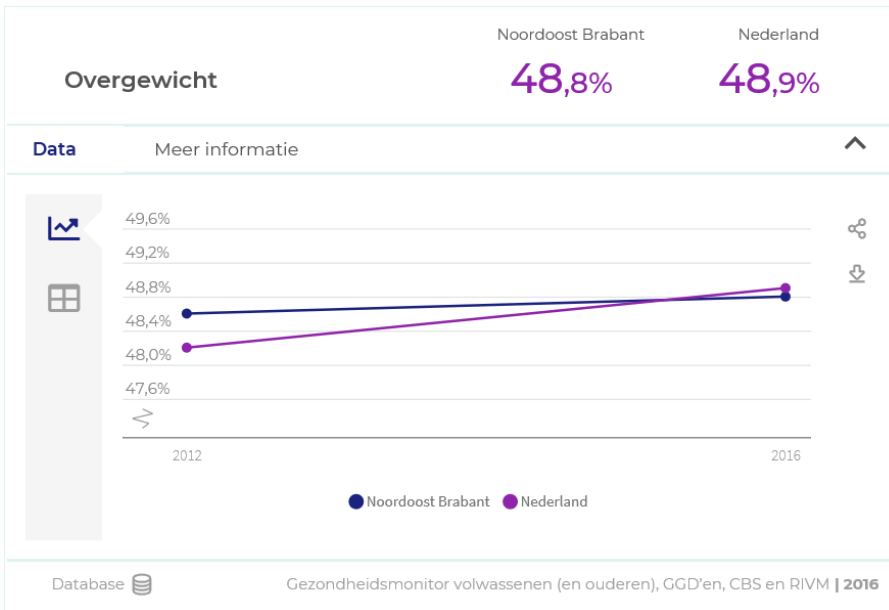
Statusscore

De sociaaleconomische status (SES) staat voor de positie van mensen op de maatschappelijke ladder. Die positie ontstaat uit een combinatie van (1) materiële omstandigheden; (2) vaardigheden, capaciteiten en kennis; en (3) het sociale netwerk en de status en macht van mensen in dat netwerk. SES kan niet op een directe manier gemeten worden. Wel kan SES bij benadering gemeten worden met de indicatoren inkomen, opleidingsniveau en beroepsstatus (bron: kvnog.nl)

Bron: [Sociaal Cultureel Planbureau](#)

Overgewicht bij bijna de helft...

... van alle volwassenen in de regio

Leefstijlcoaches beschikbaar

4

Leefstijlcoaches
in de regio!!

Regio initiatief preventie ...

Sinds 2018 nieuw initiatief van regiogemeenten Oss-Uden-Meierijstad, zorgverzekeraars, zorggroep, huisartsen, welzijn en Bernhoven (2^e lijn).
Doel is verbeteren samenwerking, elkaar beter leren kennen en een gremium te hebben waar partijen bij elkaar komen. Gekozen is om te gaan kijken of hier een gezamenlijk project in het kader van preventie uit naar voren kan komen.

... een gezamenlijke beweging in Noordoost Brabant

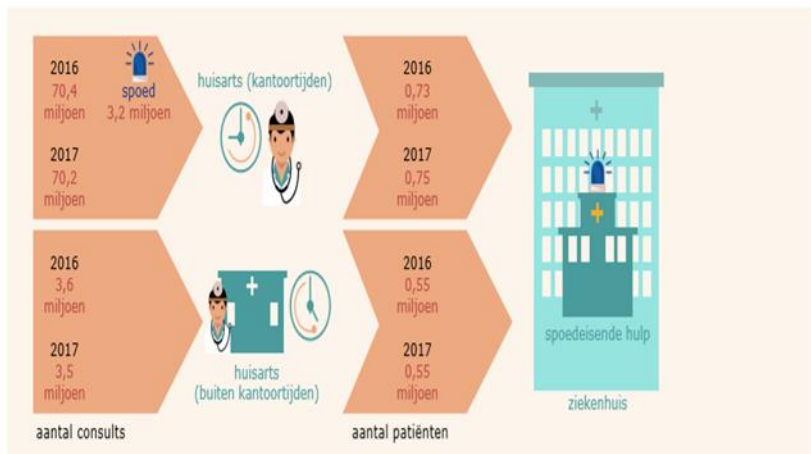
Onderbouwing van de opgave

Acute Zorg

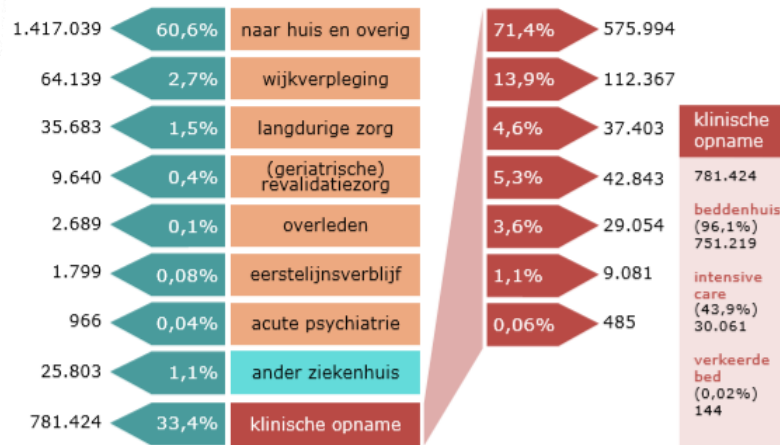
Acute Zorg Ziekenhuizen

Instream patiënten acute zorg via de huisarts

Bron: Vektis en v.d. Maas

Uitstroom seh 2016

Bron: Vektis

Monitor Acute Zorg geeft vooral landelijke beelden

Beschikbaarheidsnormen acute zorg

Bereikbaarheidsnormen acute zorgketenpartners

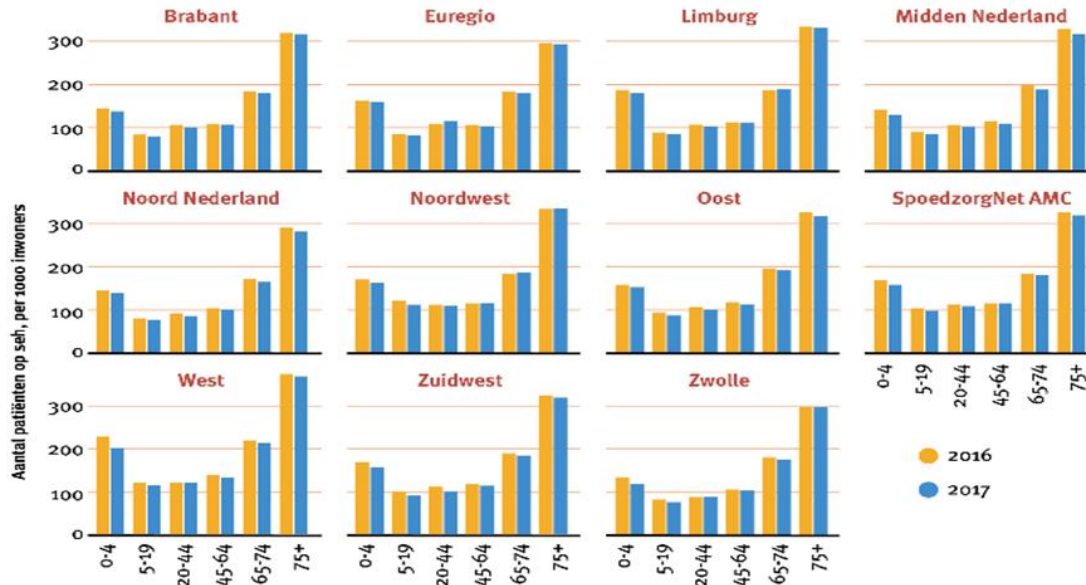

	Huisarts	Huisartsenpost	Regionale ambulancevoorziening	Spoedeisende hulp	Acute ggz
Telefonische norm	Binnen 30 seconden	Binnen 30 seconden (98%)	24/7 bereikbaar	geen	24/7 binnen 5 minuten
Fysieke norm In geval van hoogste urgentie (A1, U0, U1)	15 minuten	20 minuten (90%) 30 minuten (98%)	15 minuten (95%) (wettelijke norm)	Triage – binnen 5 minuten Urgentieregistratie – binnen 10 minuten	15 minuten (levensbedreigend U1)
Fysieke norm In geval van lagere urgentie (A2, U2)	15 minuten	60 minuten (90%) 120 minuten (98%)	30 minuten (veldnorm)	geen	60 minuten (spoed U2) 4 uur (dringend U3)
Verankering norm	Richtlijnen	Veldnormen	Wettelijke en veldnorm	Veldnorm NVSHA	Triagewijzer GM acute psychiatrie

Bron: Monitor Acute Zorg 2018

Landelijke situatie geeft uniform beeld

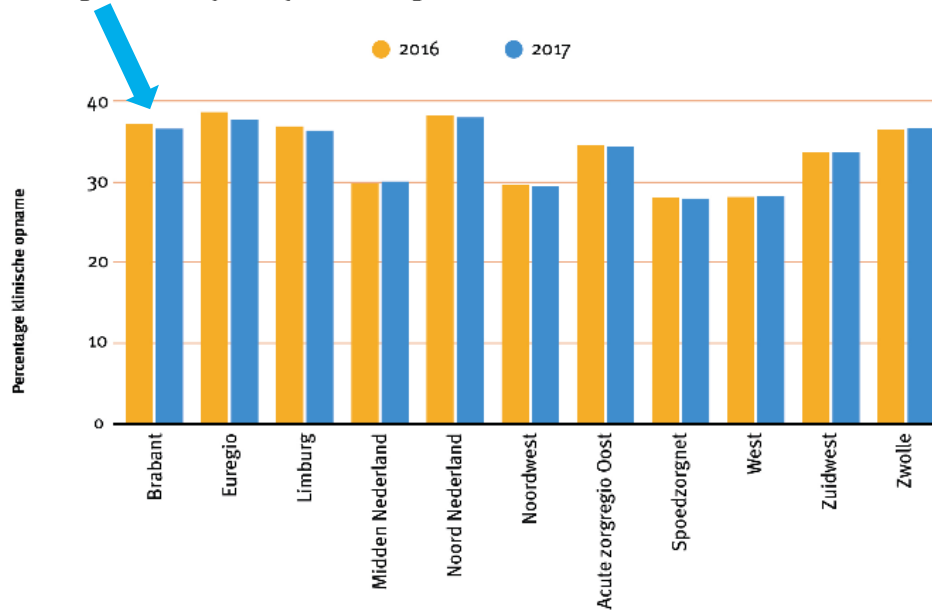
Aantal patiënten op seh, per leeftijdscategorie inwoners per ROAZ, 2016-2017

Bron: Vektis en bevolking CBS

Percentage klinische opname hoog

Percentage klinische opname per ROAZ-regio

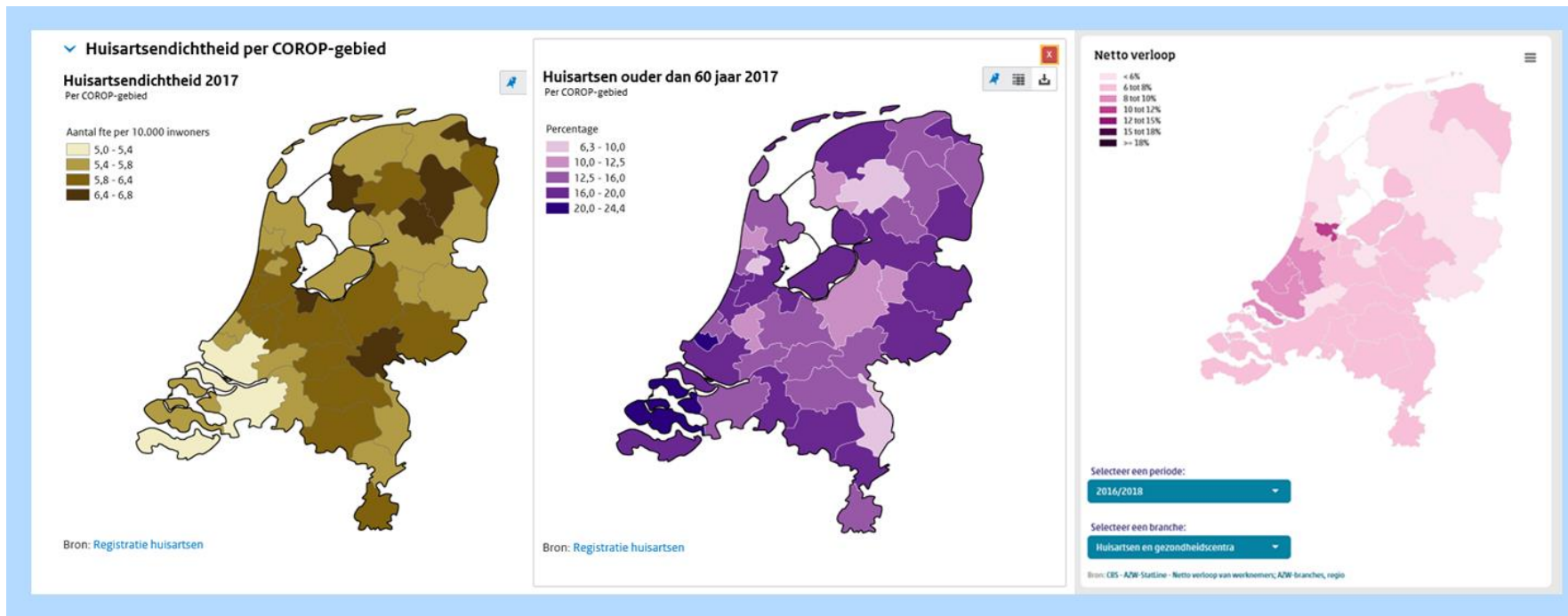

Bron: Vektis

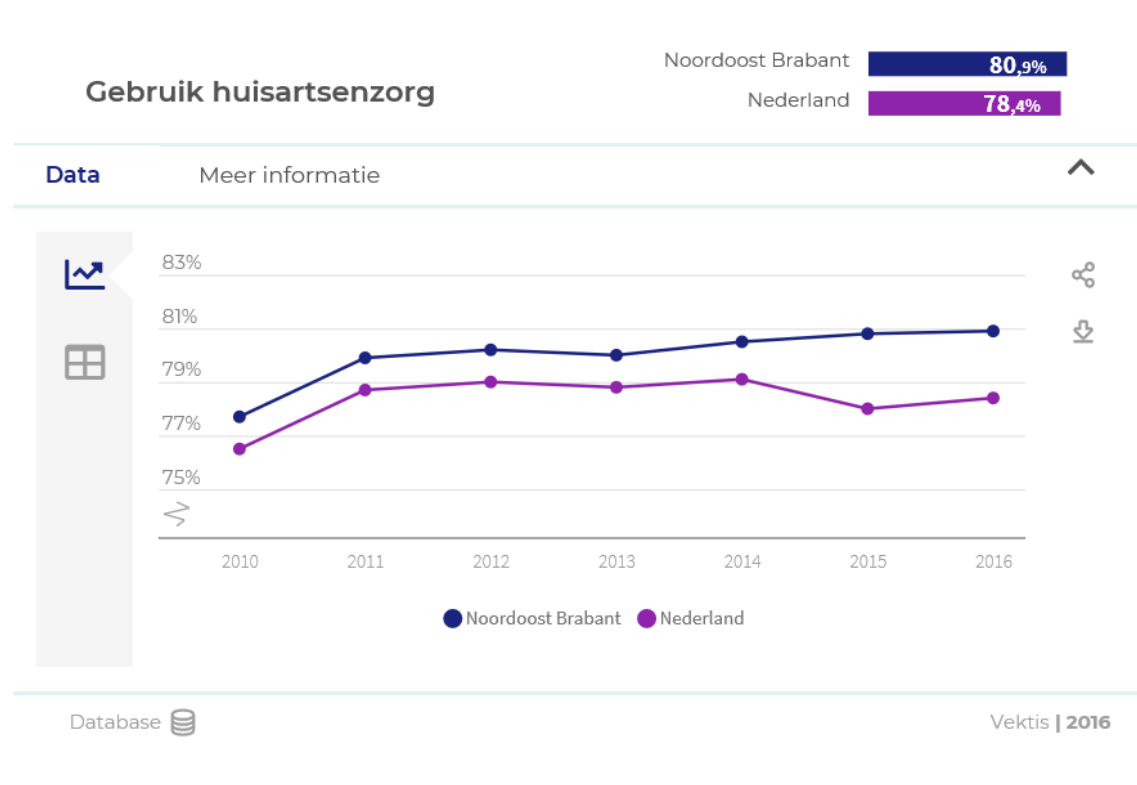
Overige 1^e en 2^e lijnszorg

Mobiliteit huisartsen

Gebruik huisartsenzorg hoger dan landelijk

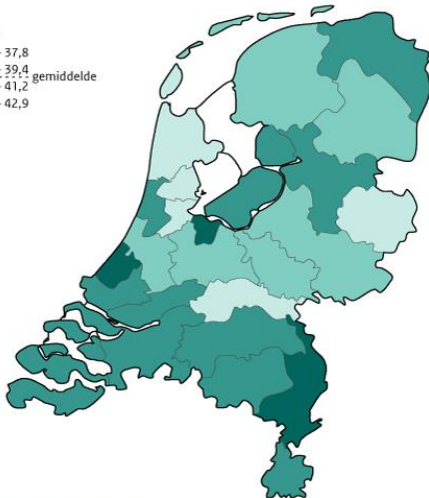
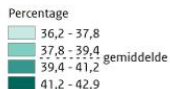

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Gebruik Ziekenhuiszorg onder landelijk gemiddelde

Jaarlijks contact met specialist 2014-2016

Per GGD-regio, totale bevolking

Bron: CBS-Gezondheidsenquête op CBS-StatLine

Gemeente	%
Den Bosch	42,1%
Bernheze	42,9%
Boekel	39,3%
Boxmeer	43,4%
Boxtel	43,5%
Cuijk	42,8%
Grave	41,8%
Haaren	42,7%
Landerd	42,3%
Maasdiel	41,3%
Meijerijstad	41,9%
Mill en Sint Hubert	42,3%
Oss	43,7%
Sint Anthonis	42%
Sint-Michiëlsgestel	42,8%
Uden	42,9%
Vught	44,1%
Zaltbommel	40,4%

Percentage patiënten per gemeente

Zorgprisma: op basis van cijfers 2017 uitgesplitst naar gemeenten ligt het % inwoners in Noord-Brabant dat gebruik maakt van MSZ Zorg met 42,3% onder het Landelijk gemiddelde (43%).

Gebruikers geneesmiddelen

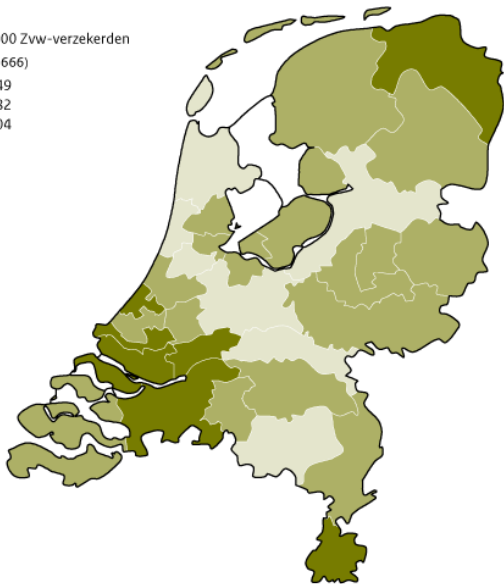
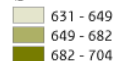
Gebruikers geneesmiddelen per zorgkantoorregio

Gebruikers geneesmiddelen 2017

Per zorgkantoorregio, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Aantal per 1.000 Zvw-verzekerden

(gemiddelde = 666)

Bron: Zorginstituut Nederland / www.gipdatabank.nl

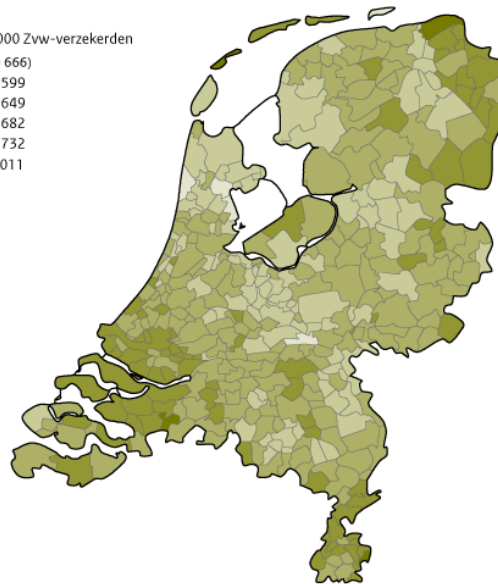
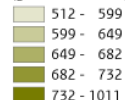

Gebruikers geneesmiddelen 2017

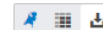
Per gemeente, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Aantal per 1.000 Zvw-verzekerden

(gemiddelde = 666)

Bron: Zorginstituut Nederland / www.gipdatabank.nl

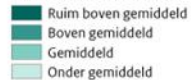
Farmacie - Polyfarmacie

▼ Polyfarmacie per zorgkantoorregio

Polyfarmaciepatiënten 2017

Per zorgkantoorregio, patiënten van 65 jaar en ouder

Per 1.000 Zvw-verzekerden

Bron: GIPdatabank (Zorginstituut Nederland)

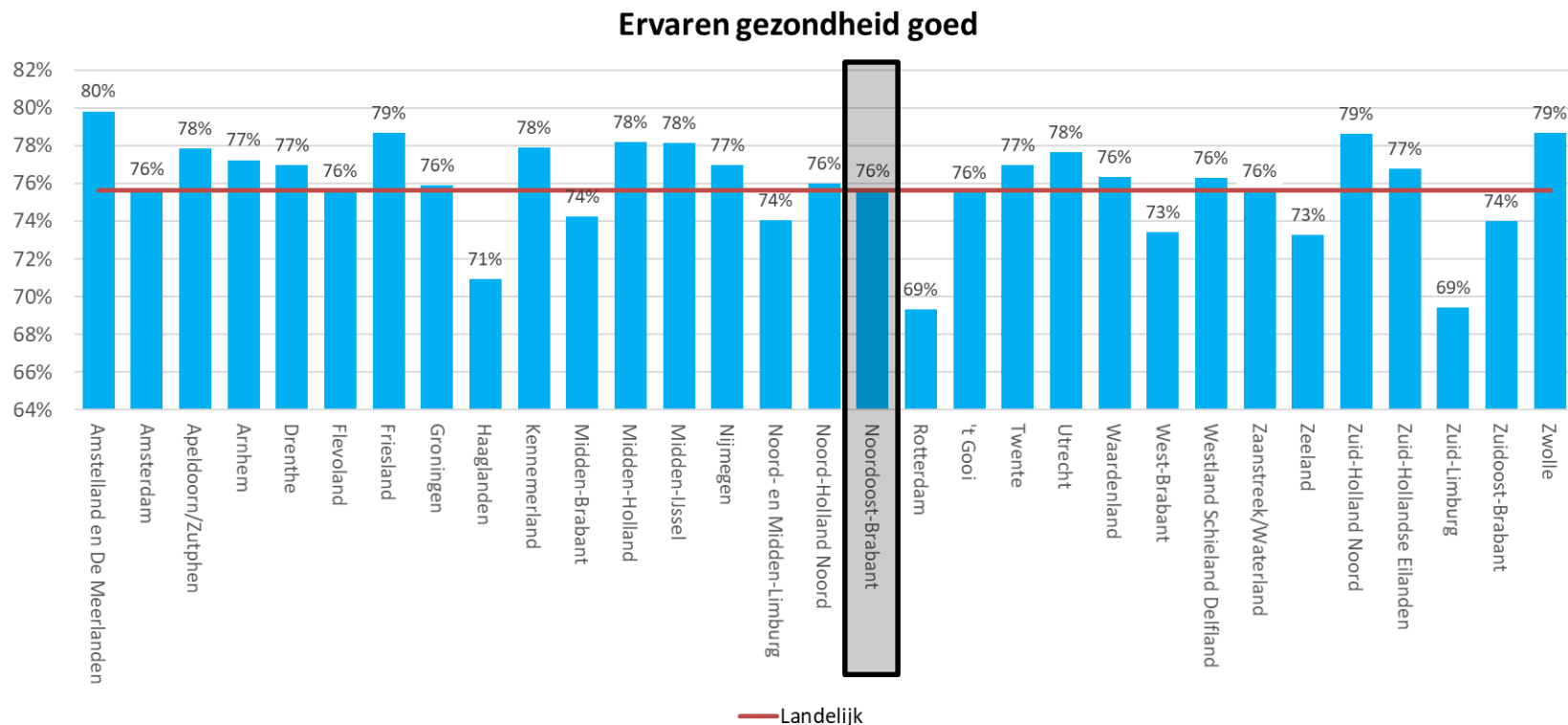
Wanneer een patiënt vijf of meer verschillende geneesmiddelen slikt voor chronische aandoeningen, dan noemen we dit polyfarmacie. De aantallen zijn gecorrigeerd naar leeftijd en geslacht om de regio's met elkaar te kunnen vergelijken. Het landelijke aantal polyfarmaciepatiënten van 65 jaar en ouder nam de afgelopen jaren toe van 343 in 2013 naar 363 polyfarmaciepatiënten per 1.000 Zvw-verzekerden in 2017. In Noordoost Brabant ligt dit in 2018 op 360 per 1.000 verzekerden.

Bron: Zorginstituut Nederland (ZIN), 2020

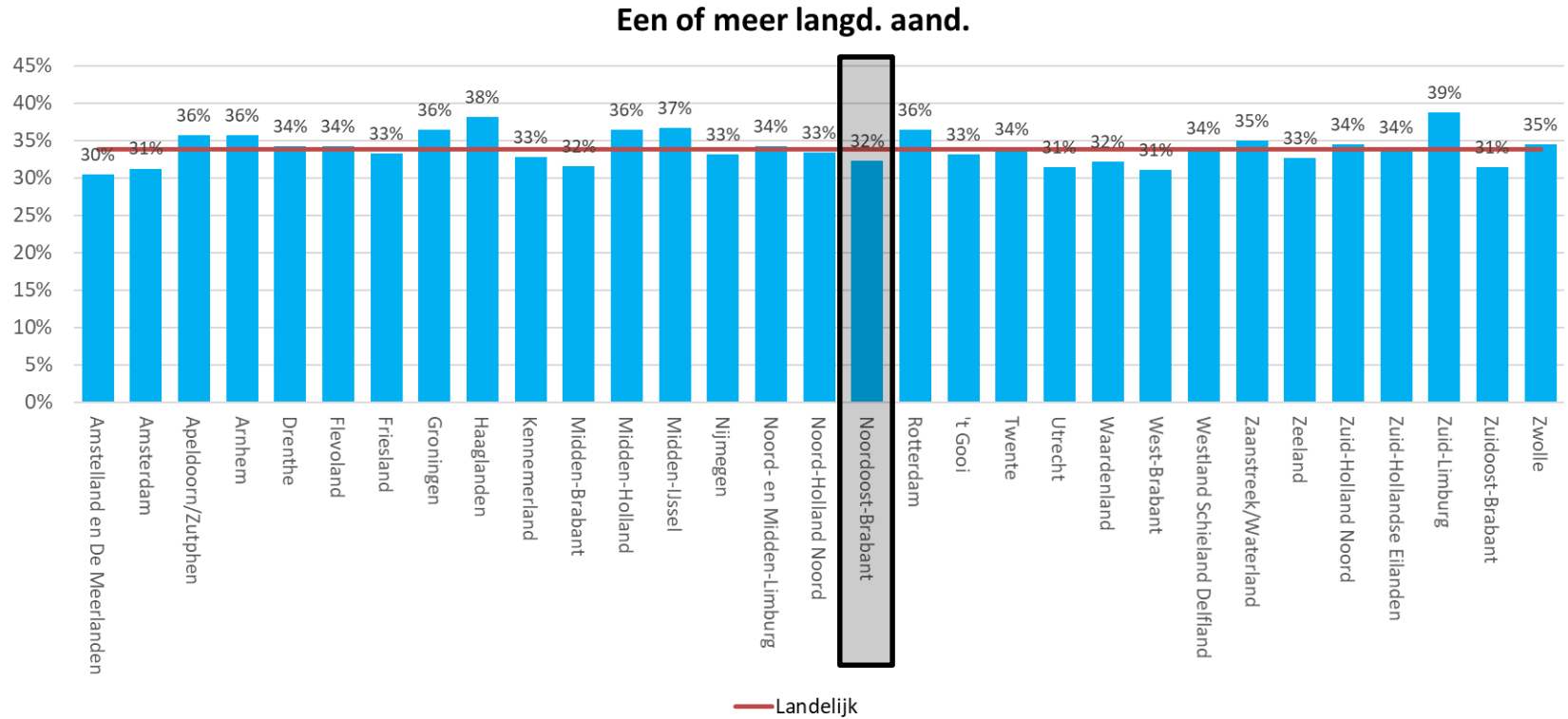
Overige regio kenmerken

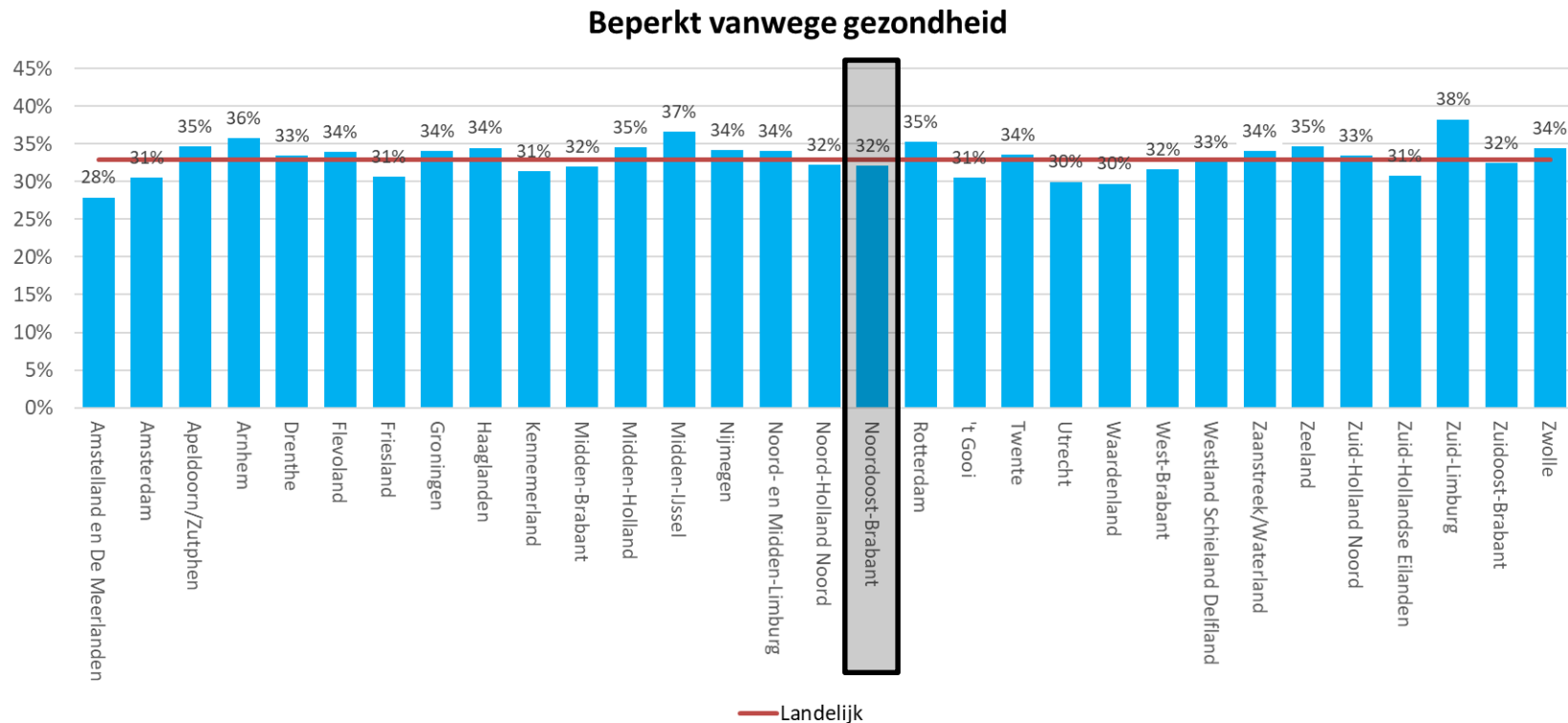
Ervaren gezondheid op gemiddelde

% mensen met langdurige aandoening rond gemiddelde

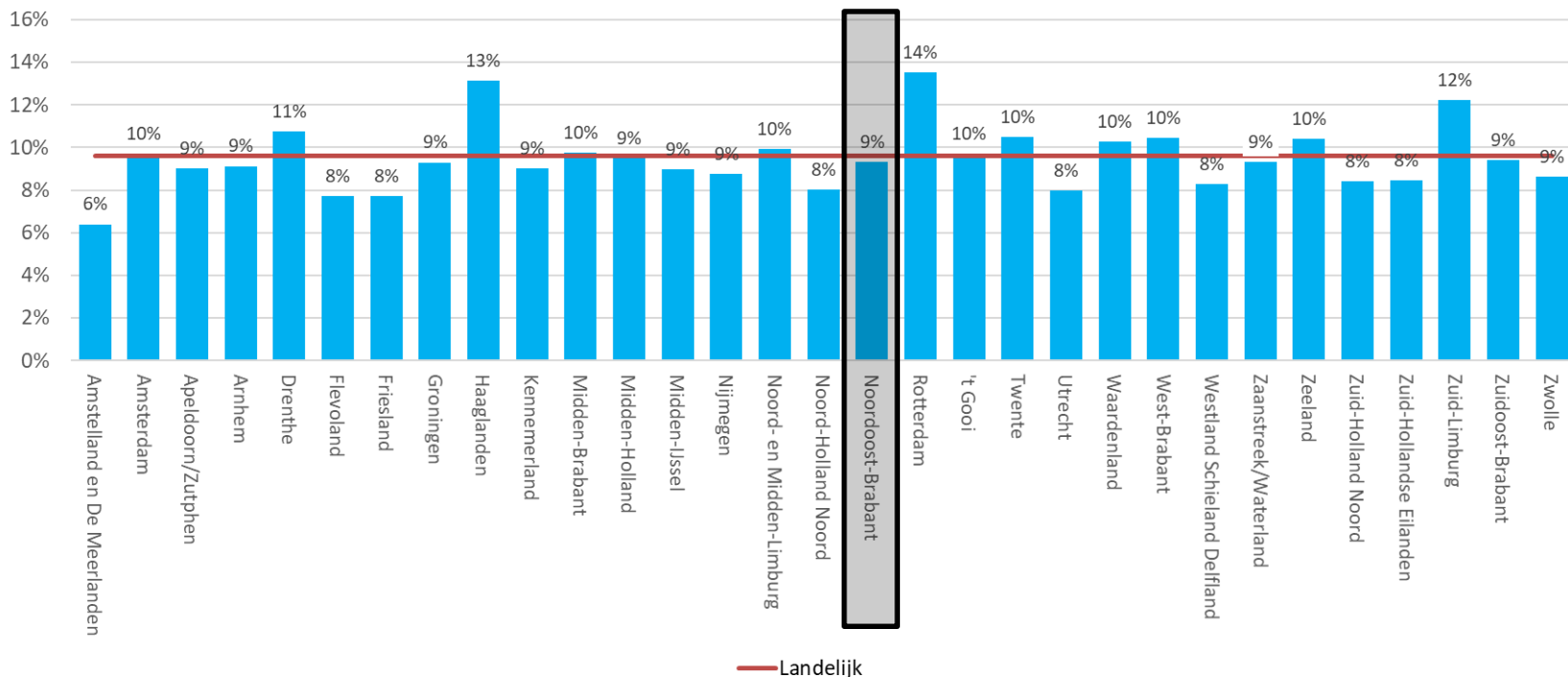

% mensen beperkt vanwege gezondheid rond gemiddelde

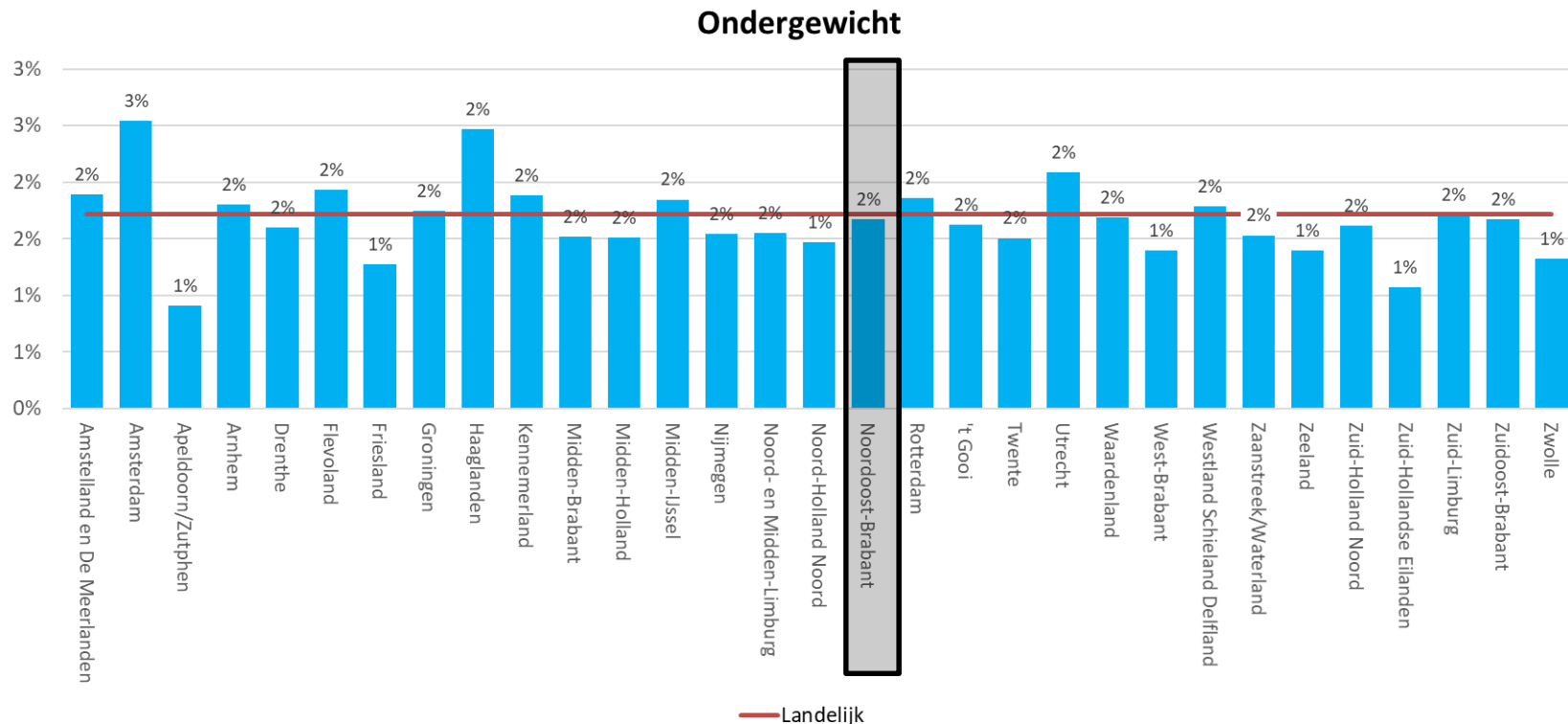

% mensen beperkt in bewegen rond gemiddelde

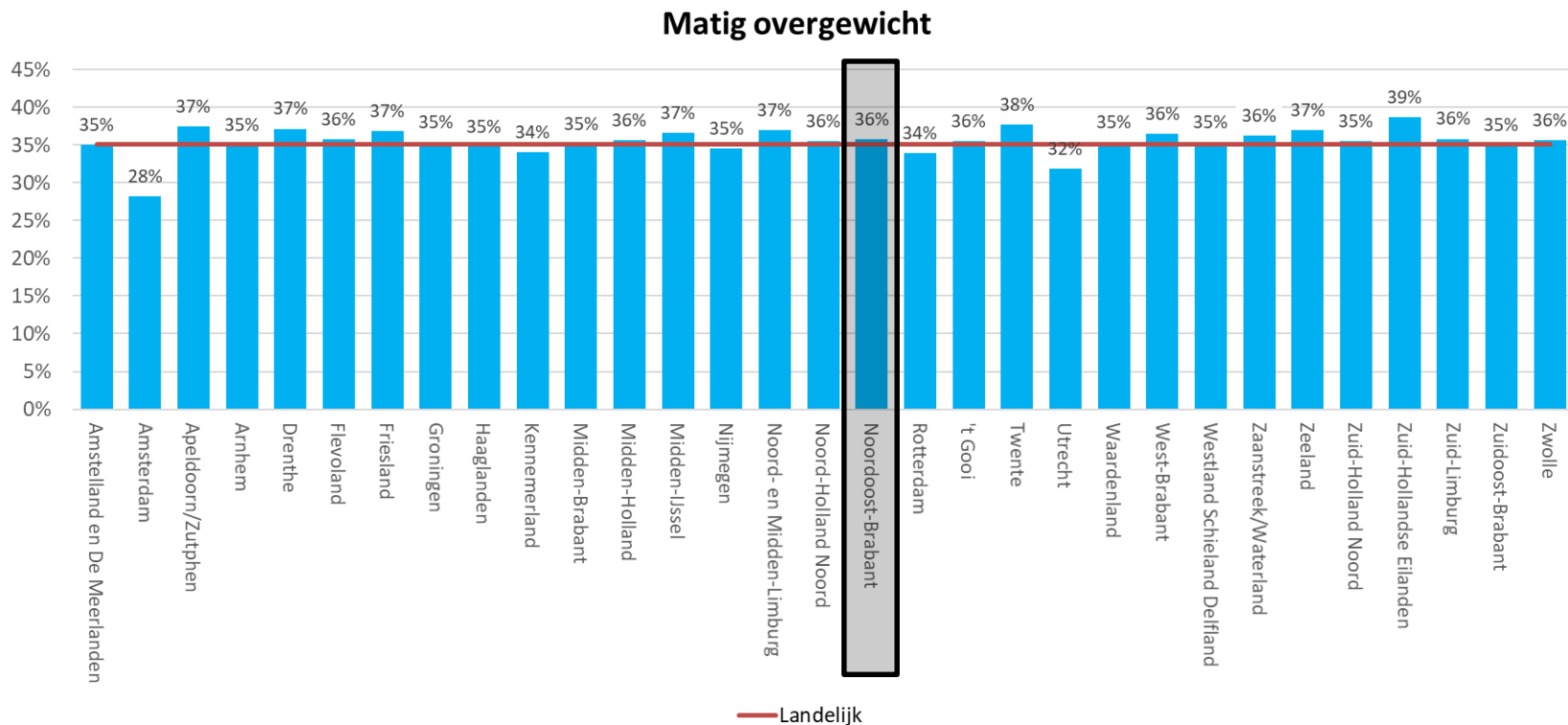
Beperking in bewegen

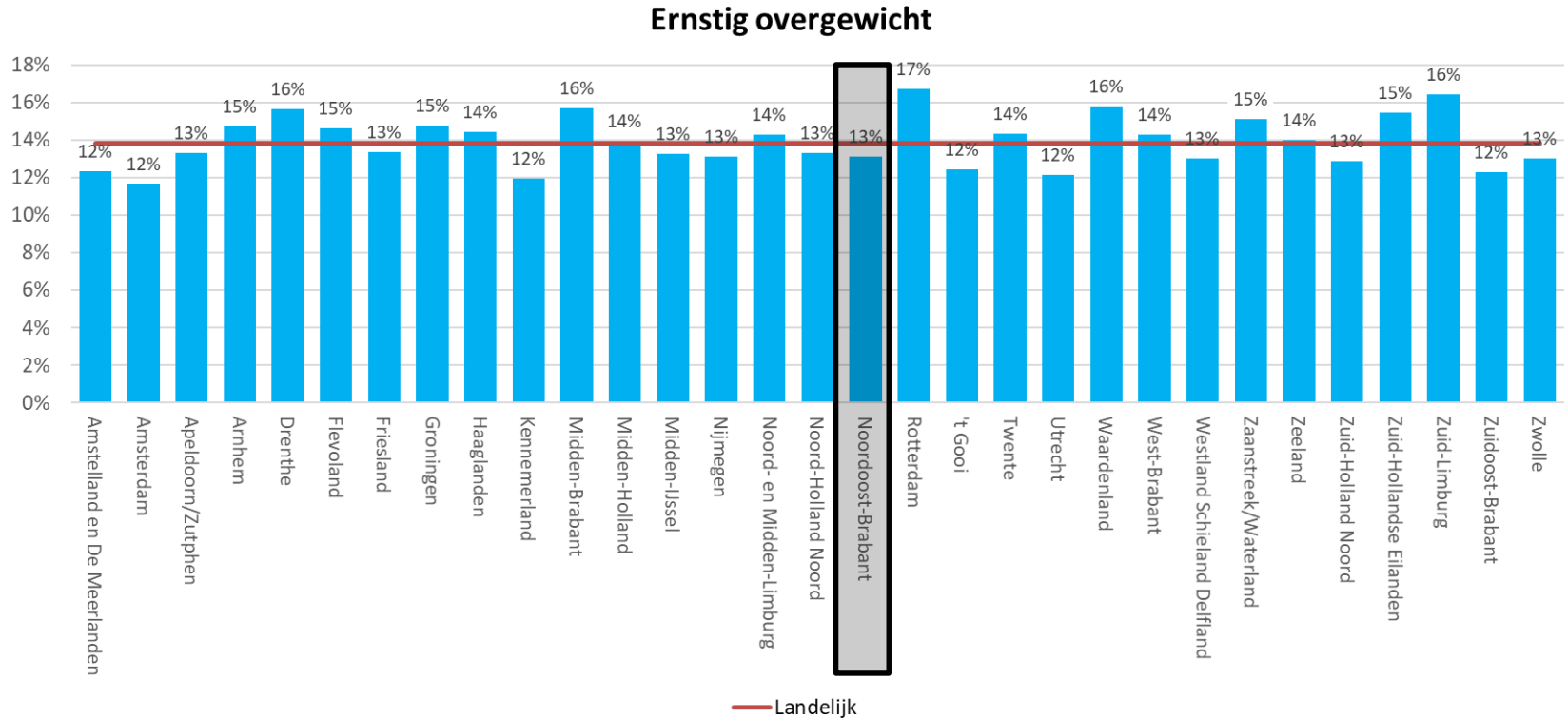
% mensen met ondergewicht rond gemiddelde

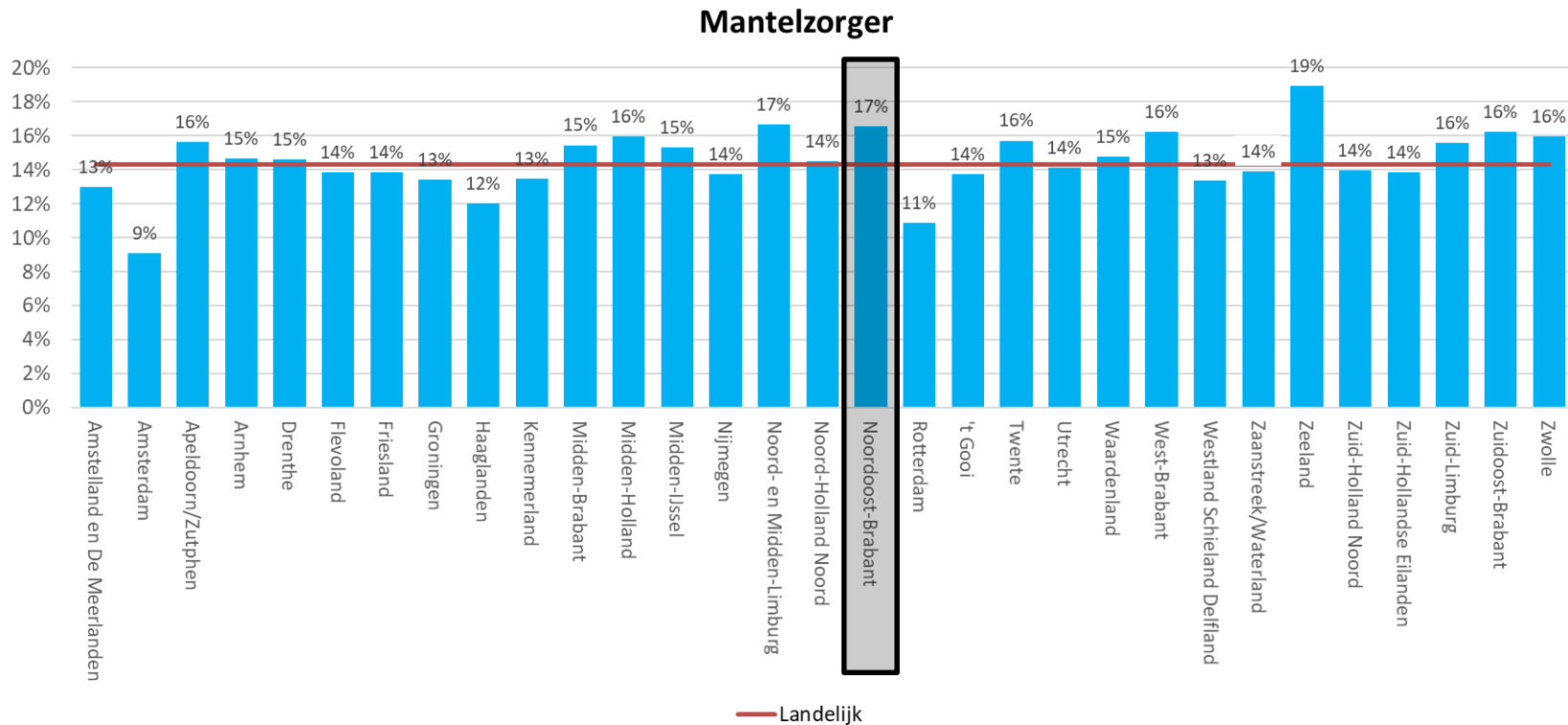
% mensen met matig overgewicht rond gemiddelde

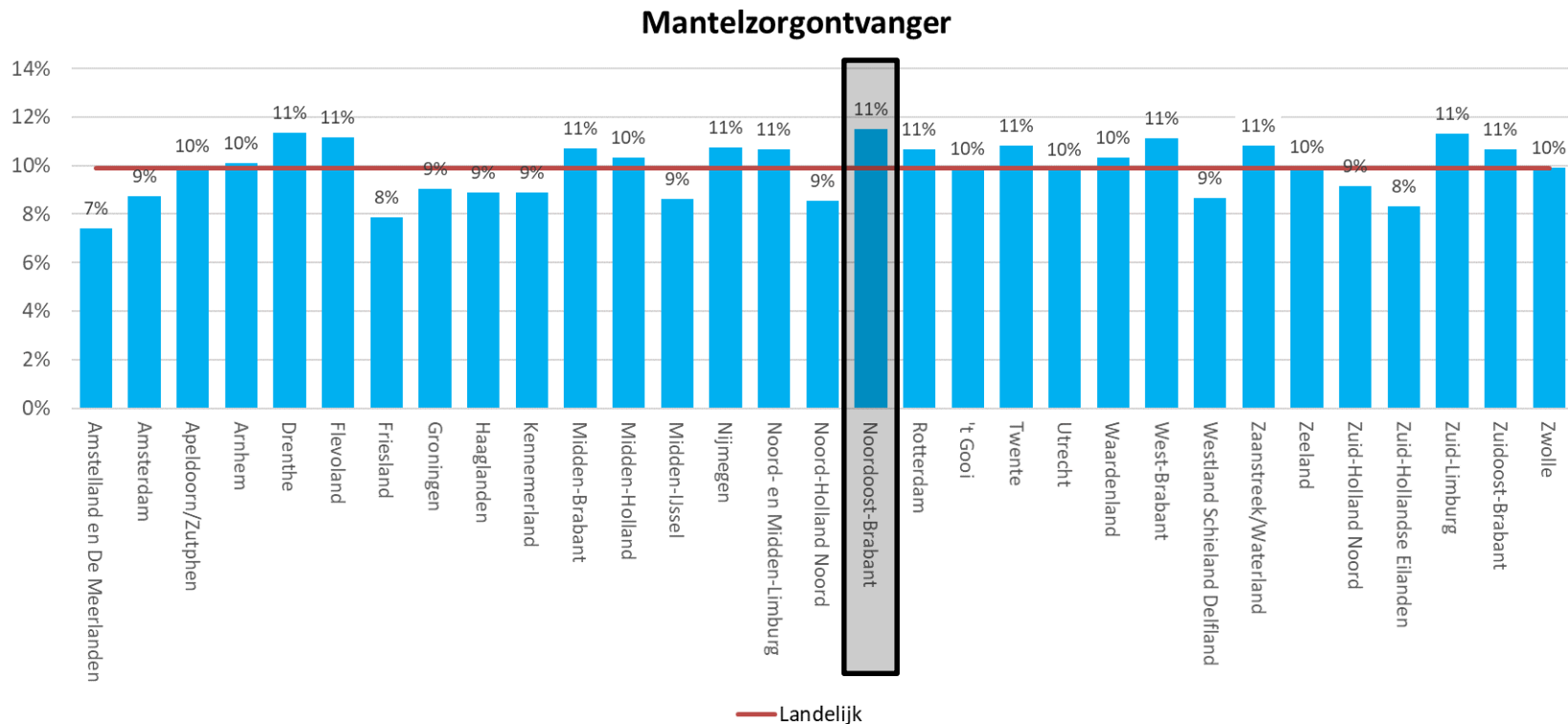
% mensen met ernstig overgewicht iets onder gemiddeld

% mantelzorgers boven gemiddeld

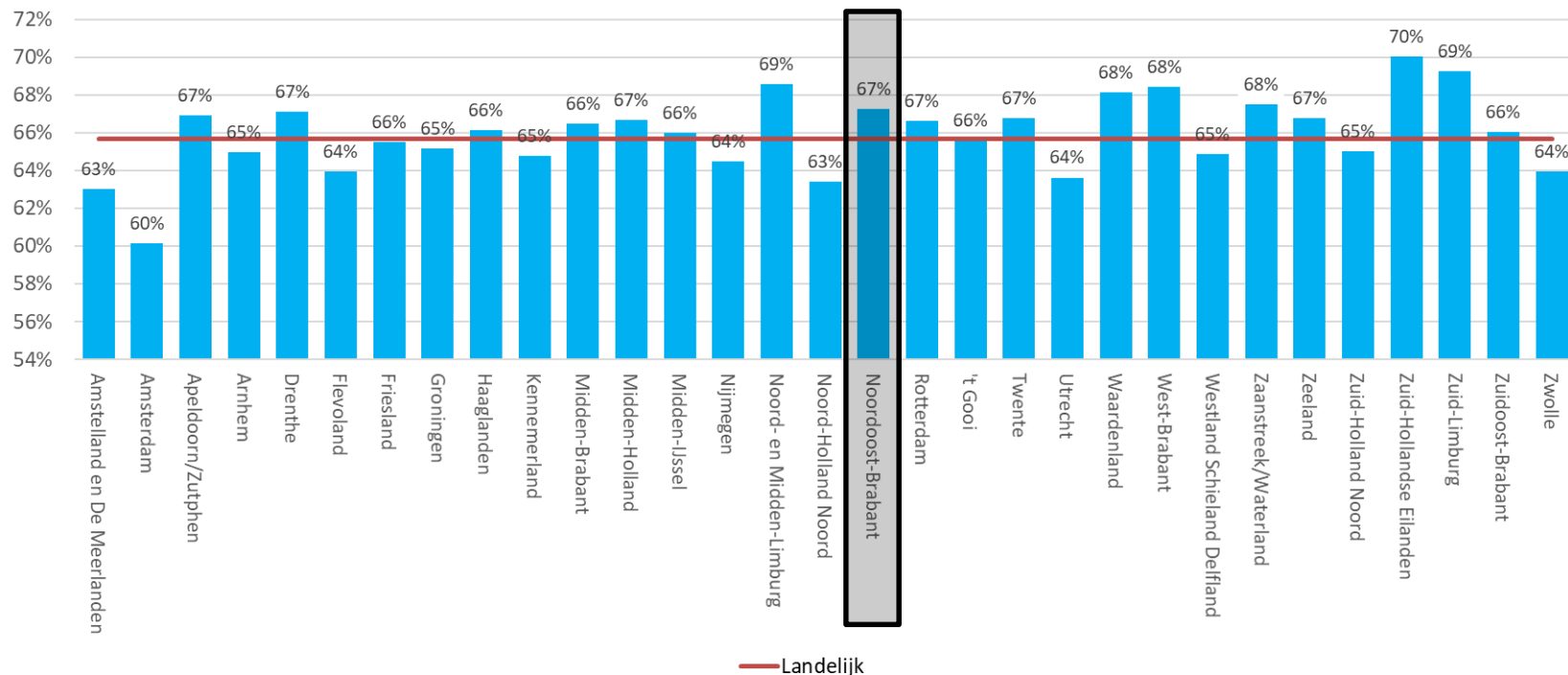

% mensen met mantelzorg boven gemiddeld

Geneesmiddelengebruik boven gemiddeld

Perc. verz. met geneesmiddelen

Betrokken partijen

's-Hertogenbosch

Sint-Michielsgestel
geeft ruimte

GEMEENTE
Zaltbommel

